

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Vigántpetend Község Önkormányzata

2013-2018

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk.....	8
Célok.....	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	9
1. Jogszabályi háttér bemutatása	9
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	13
Vigántpetend község Önkormányzata kötelező feladatai között – az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 152 § (1) bekezdése alapján –az alábbi egészségügyi alapellátás körébe tartozó feladat ellátásáról gondoskodik:.....	28
Háziorvosi és gyermek háziorvosi ellátás: A felnőtt és gyermek háziorvosi szolgálat ellátására az önkormányzat Dr. Tóth József vállalkozó háziorvossal kötött feladat-ellátási szerződést, aki még Kapolcs és Taliándörögd községekben is ellátja ezt a feladatot. Heti két alkalommal rendel Vigántpetenden, hétfőn és szerdán. A háziorvos fontos tevékenysége a prevenció és a felvilágosító munka.	28
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	31
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	37
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	41
A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer alapján az időskorú saját jogú nyugdíjra (öregségi nyugdíj, rehabilitációs járadék) és/vagy hozzátartozói nyugdíjra (özvegyi, árvaellátás, szülői, baleseti hozzátartozói nyugellátás, özvegyi járadék) lehet jogosult.	43
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	45
• Személygépkocsi átalakítás	48
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	50
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	51
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	51
1. A HEP IT részletei	51
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	57
3. Megvalósítás	61
4. Elfogadás módja és dátuma.....	65

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel **Vigántpetend Község Önkormányzata** Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Vigánt falut először 1236-ban említi oklevél. Vigánt Árpád-kori birtokosa a veszprémi káptalan.

1338-ban felosztották két birtokos között. A keleti részt kapták a nemesek, amit később Nemes Vigántként említenek. A nyugati felét a káptalan kapta. Ebből lett később Pór Vigánt, mely később Petend határába olvadt be. 1672 után lakatlan a falu, az 1750-es években kezdik újra benépesíteni. Ekkor térnek vissza a nemesek is.

Petend neve 1333-ban tűnik fel először. Az egykori hadiút mentén a Bakonyt és a Balaton-felvidéket elválasztó Eger-patak völgyében fekvő település. Petend első birtokosa a veszprémi káptalan. 1520-tól a Gyulaffy család, később pedig az Eszterházyak uralják. E családok birtokain virágzó mező- és erdőgazdálkodás folyt. 1500 és 1700 között többször elnéptelenedik. Az 1700 évek elején újra benépesedik. Petend tiszta jobbágyfalu. Lakossága katolikus, anyaszentegyháza 1751-ben alakult. Az 1760-ban épült katolikus templom építtetője Eszterházy Károly egri

püspök, a család híres építésének, Fellner Jakabnak tervei alapján. A településnek 1750-től tanítója van. Határa nagyrészt az előbb említett Eszterházyaké és Zichy Pálné grófnőé.

A két falut, Vigántot és (akkor már) Zalapetendet 1938-ban egyesítették Vigántpetend néven. A huszadik századi körzetesítések több ízben is társközségi létre kényszerítették. A falu azonban

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

mindenkor bizonyította, hogy élni akar. Jelzi ezt az öreg iskola is, mely 1976-ban látott utoljára diákot, jelenleg környezetvédelmi oktatóközpontként működik. (Független Ökológiai Központ) A csórompusztai egykori gazdasági épület ma a Magtárstúdió munkatársainak alkotóhelye. Az ő terveik alapján készülnek a Művészetek Völgye Fesztivál kiadványai, grafikai anyagai. Vigántpetend a Balatontól 15 km-re északra, a Balaton-felvidéket és a Bakony hegyvonalat szétválasztó Eger-patak völgyében a Veszprém-Tapolca főközlekedési út mentén fekszik. A legközelebbi vasútállomás Tapolcán van 18 km-re. Vigántpetendet két oldaláról is meg lehet közelíteni, egyrészt a Veszprém-tapolcai út felől, másrészt a Nagyvázsonyt Vigántpetenddel összekötő régi úton.

Vigántpetendi község önkormányzata Közös Önkormányzati Hivatalt hozott létre Monostorapáti, Kapolcs, Hegyesd, Sáska és Taliándörögd községekkel Monostorapáti központtal. A falu polgármestere munkájáért tiszteletdíjban részesül.

A település lakosság száma 200 fő. Az elmúlt években számos fiatal család telepedett le a faluban, és az értékesített telkek szerint újabbak érkeznek a közeljövőben. A lakosság jelentős része a rendszerváltásig a helyi termelőszövetkezetben dolgozott, sokan a környék bányáiban voltak alkalmazottak. A szövetkezet a rendszerváltáskor megszűnt, és a bányák is bezártak. A lakosság jelentős része így munkanélkülivé vált. Megélhetési lehetőséget jelenleg a nyugdíj, az önkormányzati segély vagy a közeli városokban lévő munkahelyek biztosítanak. Helyi foglalkoztató minimális, a vállalkozók száma 9 fő. A település üzlethálózata: egy vegyesbolt, egy étterem, italbolt, gázpalack-cseretelep. A postai feladatokat mobilposta látja el. Többen foglalkoznak falusi turizmussal, szezonálisan szobakiadással, jövedelemkiegészítő jelleggel.

Közlekedés: Vigántpetend közúti megközelíthetősége kiváló. A Tapolcát Veszprémmel összekötő 77. sz. főút két jó állapotú bekötőúttjáról érhető el a település. Számos autóbusszjárat érinti, de csak kevés jön be a településre. Az időseknek gondot okoz a közlekedés, ha más településen kell különféle szolgáltatásokat igénybe venni.

Infrastrukturális ellátottság: A település infrastrukturális hálózata részben kiépített. Villany, ivóvízhálózat, gázvezeték, telefon, internet-szolgáltatás áll a lakosság rendelkezésére. A szennyvízcsatorna-vezeték 2008 nyarán készült el. A település útjai portalaníttak, aszfaltosak. Újságok, szórólapok terjesztése megoldott.

A település jellemző fejlődési iránya: legfőbb cél a népesség megtartása, a falu vonzóvá tétele, hogy a lakosság száma gyarapodjon. Nem könnyű feladat, mivel a településen iskola és óvoda nincs, a szülők a környező települések intézményei közül választhatnak. A falu vezetése folyamatosan kutat munkahely-teremtési lehetőségeket. A helyi turizmus fejlesztése kiemelt helyen szerepel a település életében.

Demográfiai helyzet

Régió

A Közép-dunántúli régió, 11 117 négyzetkilométer területen fekszik, melyhez közigazgatásilag három megye - Fejér, Komárom-Esztergom és Veszprém - tartozik. Magyarország legnagyobb tavát magában foglaló régió lakónépessége 2012-ben 1 090 346 fő volt, melyből 563 160 nő, 527 186 pedig férfi. Az aktív korú lakossága aránya a régió teljes lakosságához képest közel 70% (758 254 fő).

Veszprém megye

A régiót alkotó 4 493 km² nagyságú megye a Balaton északi partja és a Kisalföld között terül el. Középső részét a Bakony hegység uralja, észak-nyugati része a Kisalföldhöz csatlakozik, dél-keleten a Balaton és a Balaton-felvidéki hegyek veszik körül. Veszprém megyében 10 járás, 9 kistérség, 202 község, 15 város - ebből egy megyei jogú város - Veszprém található. A népesség lélekszáma csökken, az országos adatokhoz hasonlóan a lakosság fokozatosan előregedik. 2012. január 1-jén 354 565 fő élt a megyében, ebből nő 183 212 fő, férfi 171 353.

Vigántpetend

Vigántpetend 11,19 km²-en terül el a Dörögdi-medencében. Tulajdonképpen a Balaton-felvidék és a Déli-Bakony határai között helyezkedik el. Népessége, mint alább látni fogjuk, inkább csökkenő tendenciát mutat.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

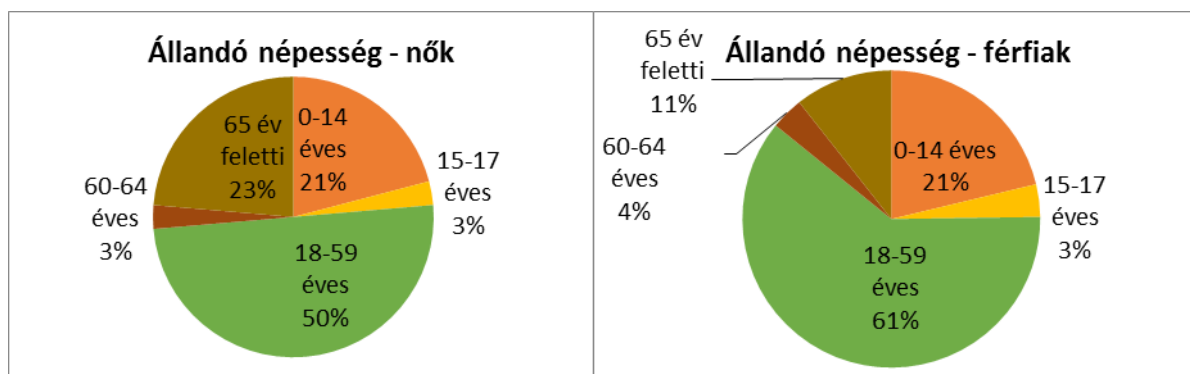
	Fő	Változás
2007	217	
2008	210	97%
2009	200	95%
2010	193	97%
2011	194	101%
2012	198	102%
2013	200	101%

Forrás: TeIR

2. számú táblázat - Állandó népesség

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	110	113	223	49%	51%
0-2 évesek					
0-14 éves	23	24	47	49%	51%
15-17 éves	3	4	7	43%	57%
18-59 éves	55	69	124	44%	56%
60-64 éves	3	4	7	43%	57%
65 év feletti	26	12	38	68%	32%

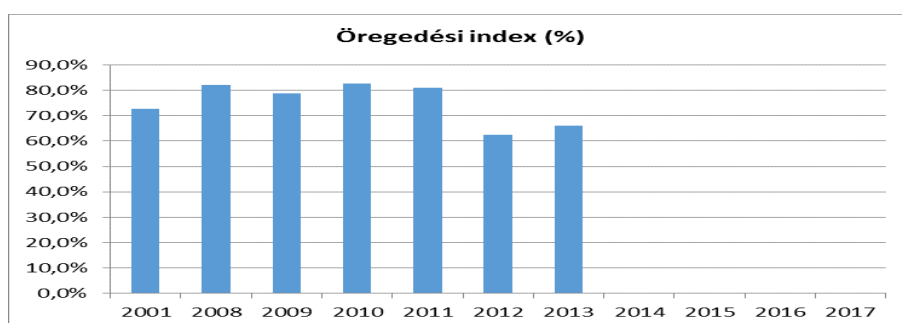
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	40	55	72,7%
2008	41	50	82,0%
2009	37	47	78,7%
2010	38	46	82,6%
2011	38	47	80,9%
2012	30	48	62,5%
2013	31	47	66,0%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	7	14	-7
2009	7	11	-4
2010	5	6	-1
2011	5	5	0
2012	0	3	-3
2013	3	1	2

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	4	3	1
2009	3	4	-1
2010	2	3	-1
2011	2	3	-1
2012	2	5	-3
2013	4	1	3

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A fenti táblázatokból láthatjuk, hogy a település lakosságszáma jellemzően inkább csökkenő tendenciát mutat. A statisztikák sajnos nem mindig tükrözik a valóságot. A településre bejelentkezett lakosok közül sokan nem élnek a faluban, egy részükről – főleg gyermekekről – semmi adatunk nincs. A nyugdíjasok aránya ugyan a halálozások következtében csökken, ellenben a születések száma alacsony, és itt szintén fellép azon probléma, hogy több újszülött „lakik itt papíron”, mint a valóságban.

A falu immigrációval fiatalodott az elmúlt években, évtizedekben. Sokan választották lakhelyül Vigántpetendét a kedvező telek- és ingatlanárak miatt, illetve a városoktól való nem túl jelentős távolság, és megfelelő tömegközlekedés révén.

Negatívum ugyanakkor, hogy az elvándorlás mértéke nagyobb volt az elmúlt öt évben, mint a beköltözők száma. Ennek egyik oka, hogy a korábban idetelepültek közül nem mindenki találta meg számítását, jelentős volt a válások száma, illetve az óvoda és az iskola hiánya olyan nehézségeket okozott a szülőknek, amelyekkel ideköltözéskor nem számoltak.

Másrészt hiába a viszonylag kis távolság Veszprémtől, illetve Tapolcától és a jó közlekedés, a munkáltatók nem szívesen finanszírozzák az utazást, és a jelenlegi munkaerőpiacon szinte minden területen helyben is találnak munkavállalót.

Összegzésül elmondható, hogy a lakosságot érintő tendenciák megegyeznek az országos trendekkel.

Gazdasági helyzet

Régió

Az egy főre jutó GDP tekintetében Közép-Magyarország és a Nyugat-Dunántúl után stabilan a harmadik a régiók rangsorában. A régió fejlődésének alapja az erős, modern feldolgozóiparra alapuló gazdaság, a kedvező közlekedés-földrajzi helyzet által hordozott telephelyi és logisztikai potenciál, valamint a kiemelkedő turisztikai adottságok. Ez a három tulajdonság az innovációt hordozó fejlesztések helyi alkalmazhatóságának környezetét is megteremti. 2011-ben a régió ipari termelés értéke 5 158 343 millió forintot tett ki. A regisztrált gazdasági szervezetek száma 161 778, az iparral foglalkozó vállalkozások száma 2,5-szerese a mezőgazdasági szektorban található vállalkozások számának.

Veszprém megye

Veszprém megye az egy főre jutó GDP 11. a megyék rangsorában. 2012 első negyedévében a megyei ipar termelése – a 4 főnél többet foglalkoztató vállalkozások telephely szerinti adatai alapján – 202 milliárd forintot tett ki, ami a közép-dunántúli régió össztermelésének 15 %-a. A Veszprém megyei székhelyű gazdasági szervezetek száma 56 871, az iparral foglalkozó vállalkozások száma 1 972, a mezőgazdasági szektorban 3 944 a vállalkozások száma.

Vigántpetend

A statisztikai adatok a regisztrált vállalkozók terén sem mutatnak valós képet. Több, mint húsz vállalkozás regisztrált a településen a korábbi években. Ezek jelentős része ismeretlen, a Művészeti Napok „hozománya”. Elsősorban a korábbi népművészeti vásáron résztvevő vállalkozók jelentkeztek be Vigántpetendre, mivel korábban nem volt iparüzési adó. A ténylegesen itt működő vállalkozók száma kilenc, ebből több osztott telephely, vagyis a vállalkozó nem a településen él. Vigántpetenden egy vegyesbolt, egy italbolt, egy étterem található, melyek a kiskereskedelmi szektort képviselik. Az italbolt foglalkoztat egyedül helyi munkaerőt. A szolgáltató szektorban találunk egy férfiszabót, és jelenleg épül az Agenda Natura kézműves termékeket készítő Kft. telephelye, üzeme, ahol jelenleg egy helybéli dolgozik, de várhatóan az átadás után növelik munkahelyeik számát.

Néhány éve lépett működésbe a Petendi Pálinkaház, ahol a magas minőségű pálinka készítése mellett a jövőben vendéglátással is foglalkoznának, helyi munkaerő igénybevételével.

Mezőgazdasági egyéni vállalkozó egy van a településen, egy helybéli foglalkoztat főállásban.

Östermelő igazolvánnyal többen rendelkeznek, egy főállású kivételével jövedelemkiegészítő tevékenységet folytatnak.

Az iparüzési adó településünk fő bevételi forrása, a befolyt összeg jelentős részét azonban nem a helyi vállalkozások adják, hanem a településen is jelen lévő társas vállalkozások, mint a Bakonykarszt Zrt, az E.On és a többi szolgáltató.

Bevételi forrás a közművesített telkek értékesítése, amely az utóbbi években az ingatlanpiac hanyatlása következtében nem volt jelentős.

Társadalmi helyzet

Régió

A régióban 2012-ben a munkavállalók száma 333 784 fő, a nyilvántartott álláskeresők száma 57 346 fő volt, mely az országos átlagtól kis mértékben tér el. Az országoshoz hasonlóan a régió népességének iskolázottsága a kilencvenes években jelentősen emelkedett, a megfelelő korú népesség körében nőtt a középfokú végzettségűek és a diplomások aránya. Elmondható, hogy az utóbbi tíz évben az óvodák és általános iskolák száma 7%-kal csökkent, ugyanakkor a középfokú oktatási intézmények száma és képzési kínálata bővült. A rendszeres szociális segélyben részesítettek átlagos száma (2.884 fő) 6.525-rel csökkent a 2008-ban segélyezettek átlagos számához képest.

Veszprém megye

Veszprém megyében a munkavállalók létszáma - az előző évi számot több mint 4%-kal meghaladva – elérte a 100 328 főt. Jelenleg 1 011 fő részesül aktív korúak ellátásában. A megye lakásállománya 6 év alatt közel négyezerrel nőtt, 2012-ben összesen 149 744 lakás ad otthont a családoknak, az egyes lakásokra pedig több mint 2 személy jut. A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatra a teljes állomány egyötöde nem kötött rá. Az elmúlt évtizedben kiteljesedett az iskolarendszerű oktatás: a kilencvenes évek elejének 80 %-ot meghaladó arányával szemben ma már a 16 évesek több mint 90 %-ára terjed ki. A szakiskolai tanulók aránya 29 %, a szakközépiskolásoké 40 %, a gimnazistáké 31 % volt a megyében. 2011-ben a felsőfokú oktatásban tanulók száma elérte a 7 235 főt. Az oktatási-nevelési intézmények száma évről-évre csökkent. A 2003/2004-es tanévben 186 óvodában 1088 óvodapedagógus, 2011-ben 182 óvodában 1033 óvodapedagógust alkalmaztak. 2006-ban 11 034 gyermek, 2000-ben 12 900 gyermek, 2011-ben 11 568 gyermek járt óvodába. Az általános iskolába 2000-ben 36 035 fő, 2006-ban 29 227 fő, 2011-ben 25 368 fő járt. Gimnáziumokban a tanulói létszám 2006/2007-ben túllépte a 6 700 főt, tavaly viszont 6300 főre esett vissza. A 2005/2006. tanévben 32 szakközépiskola fogadta a tanulókat, 2011-ben pedig 30.

Vigántpetend

A településen a lakásállomány az elmúlt évtizedben kismértékben növekedett. Az új építésű házak nagyobb része azonban nyaralóként funkcionál, mint ahogyan számos eladott ingatlan is. Jelenleg is folynak építkezések, várhatóan a négy-öt új ingatlanból egy lesz a tulajdonos állandó lakhelye. Közművesített építési telek jelenleg három van, és mintegy hat telekkel rendelkezik az önkormányzat, amelyek közművesítésre várnak. A településen kialakítottak egy iparterületet, melyet eladásra kínálnak.

A városoktól távoli, jelentős képzetlen vagy nem piacképes végzettséggel rendelkező lakosú településekhez hasonlóan, a munkanélküliség Vigántpetenden is jelentős. Elsősorban a nők munkába állását nehezíti, hogy a településen nincs óvoda és iskola. Ugyan az önkormányzat által fenntartott, illetve szerződött óvodába és iskolába iskolabusz szállítja a gyerekeket, illetve a nagyvázsonyi intézményekbe is megoldható tömegközlekedéssel a bejárás, a szülőknek mégis nagyobb kötöttséget jelent, mintha helyben lennének ezen intézmények.

Értékeink, küldetésünk

Esélyegyenlőségi programunk elkészítése során törekszünk arra, hogy településünkön az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód feltételeit folyamatosan biztosítsuk, fenntartsuk. Mindezt tesszük Magyarország Alaptörvényének II. és XV. cikkében foglaltakkal azonosulva azon meggyőződésből, „hogy az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.” valamint „Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín,

nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.” Helyi Esélyegyenlőségi Programunk elkészítésekor fontos szempont számunkra a hátrányos helyzetű csoportok: mélyszegénységben élők, romák, gyerekek, nők, idősek és fogyatékkal élők képzettségi és foglalkoztatottsági szintjének növelése, annak érdekében, hogy a településünkön élők minél nagyobb eséllyel legyenek jelen a szabad munkaerő-piacon. Előmozdítjuk a közszolgáltatásokhoz, egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtését.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Vigántpetend település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

Az EU 2020 stratégia

Az Európa 2020 az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája, a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedésterv. Célja nem csupán a válság leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modell hiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremteni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020-ra az EU egészének teljesítenie kell két területen is megjelenik. Az oktatásban a lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni. A szegénység/társadalmi kirekesztés ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

Nemzeti Reform Program

Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszközét tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitási/konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt célok alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni, illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdni. A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd, s hogy ennek milyen költségvetési vonzatai lesznek.² A Nemzeti Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzete javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (NTFS) az Európai Bizottság által 2011-ben jóváhagyott „A nemzeti roma integrációs stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig” című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik. Az NTFS a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott felzárkózás politikát helyezi középpontba, emellett hangsúlyos célja a roma

közösségek kirekesztése ellen ható folyamatok megelőzése, felszámolása. A stratégia célja, hogy a szegénység szempontjából meghatározó problématerületek – gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek – hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, figyelemmel, a többi, a társadalmi felzárkózás szempontjából releváns stratégiára, így a gazdaságfejlesztéssel és foglalkoztatáspolitikára, a vidékfejlesztésre, az egészségügyi, szociálpolitikai, közigazgatási elképzelésekre.

„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

Roma Integráció Évtizede Program

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatául tűzi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia

Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról készült dokumentumot (88/2009. (X. 29.) OGY határozat). A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos állami felelősség összefoglalása a 2009-2024. időszakra vonatkozóan. Részletezi az ifjúságpolitika hosszú távú társadalmi céljait, megvalósításukhoz az egyes területeken a horizontális és specifikus célokat, valamint ezekhez kapcsolódó részcélokat határoz meg. A Stratégia megvalósítása kétéves cselekvési tervek mentén történik, a 2012-2013. évi cselekvési tervről az 1590/2012. (XII. 27.) Korm. határozat rendelkezik.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az Ebktv. 31. §-a szerint:

„31. § (1) A község, a város és a főváros kerületeinek önkormányzata (a továbbiakban: települési önkormányzat) ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.

(2) A helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a *hátrányos helyzetű társadalmi csoportok* – különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősök csoportjára – oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A helyzetelemzés és az intézkedési terv elfogadása során figyelembe kell venni a települési kisebbségi önkormányzatok véleményét. A helyi esélyegyenlőségi programot a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által meghatározott részletes szabályok alapján kell elkészíteni. A programalkotás során gondoskodni kell a helyi esélyegyenlőségi program és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a közoktatási esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

(3) A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során kiemelt figyelmet kell fordítani

- a) az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre,
- b) az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellelésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
- c) a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
- d) olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

(4) A helyi esélyegyenlőségi program időaranyos megvalósulását, illetve a (2) bekezdésben meghatározott helyzet esetleges megváltozását kétévente át kell tekinteni, az áttekintés alapján szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani.”

Az önkormányzat a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben – törvény keretei között – önállóan mérlegelhet.

A fent hivatkozott jogszabály által meghatározott esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyei rendeletek:

3/2011 (II. 20) és 5/2012 (I. 31.) önkormányzati rendelet a szociális és gyermekvédelmi igazgatásról és ellátásokról. A rendelet tartalmazza a pénzbeli ellátásokat (aktív korúak ellátása, ápolási díj, átmeneti segélyek, gyermekvédelmi ellátás, rendkívüli gyermekvédelmi támogatás), a szociális étkeztetés mikéntjét, és a házi segítségnyújtásról is rendelkezik.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Vigántpetend Község költségvetési koncepciója: az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő területek kapcsán (szociális és egészségügyi ellátás, gyermekjóléti szolgáltatások, oktatás, közművelődés...)

Vigántpetend község Önkormányzatának 3/2011 (II. 20) önkormányzati rendelete a szociális és gyermekvédelmi igazgatásról és ellátásokról. A rendelet tartalmazza a pénzbeli ellátásokat (aktív korúak ellátása, ápolási díj, átmeneti segélyek, gyermekvédelmi ellátás, rendkívüli gyermekvédelmi támogatás), a szociális étkeztetés mikéntjét, és a házi segítségnyújtásról is rendelkezik.

Vigántpetend község Önkormányzatának 2013. évi költségvetési koncepciója: Vigántpetend község önkormányzata költségvetését a takarékoság, megfontoltság jegyében készíti el. A kiadási oldalon igyekszik a költségeket csökkenteni, a biztonságos működtetést biztosítani. Az önkormányzat saját bevételét elsősorban az iparüzési adó, kommunális adó, és a gépjárműadó képezik. A koncepció „Szociálpolitikai juttatások” fejezetében - mely rendelkezik a szociális és gyermekjóléti ellátó rendszerről -, valamint az „Oktatás, művelődés, sport” fejezetében foglaltakkal kapcsolódik jelen esélyegyenlőségi programhoz.

Vigántpetend község Gazdasági programmal nem rendelkezik. A tervezett fejlesztéseinek megvalósítását, az ahhoz szükséges anyagi forrásokat az éves költségvetés tervezése során biztosítja. A célkitűzések megvalósítása során igyekszik arra, hogy a fejlesztéseket lehetőség szerint hitelfelvétel nélkül, minél nagyobb pályázati támogatással érje el.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A helyi Esélyegyenlőségi Program és a Kistérségi Esélyegyenlőségi Program egyeztetett.

Vigántpetend község Önkormányzata az alábbi társulásoknak tagja:

- **A Tapolca Környéki Önkormányzatok Társulása** által fenntartott Balaton-felvidéki Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat azzal a céllal jött létre, hogy az Önkormányzatok ezen megállapodás keretében történő együttműködéssel minél hatékonyabb, célszerűbb szociális és gyermekjóléti ellátást biztosítsanak a településen élő lakosság számára.
Fenntartja és működteti ellátási területén az önkormányzatok kötelező alapellátási feladatait:
- *Szociális szolgáltatások:* szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, támogató szolgálat
- *Gyermekjóléti szolgáltatás:* gyermekjóléti szolgálat
- háziiorvosi hétközi és hétvégi ügyelet
- **Észak-Balaton Térség Regionális Szilárdhulladék-kezelési Önkormányzati Társulás** (települési kommunális hulladék gyűjtése, szállítása, és környezetvédelmi előírásoknak megfelelő ártalmatlanítása.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. számú melléklete tartalmazza. A rendelet melléklete meghatározza az egységesen rendelkezésre álló statisztikai mutatókat a helyi esélyegyenlőségi program elkészítéséhez, illetve meghatározza azok forrását is. A jogszabály a mutatók forrásaként az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszert (a továbbiakban: TeIR) jelöli meg. A TeIR web alapú informatikai rendszer, amelynek szolgáltatásai az Interneten keresztül érhetőek el. Az országos, területi (regionális, kiemelt térségi, megyei, kistérségi) és települési szervezetek a TeIR egységes adatbázisához az alkalmazási rendszeren (felhasználói felületen) keresztül csatlakoznak. A TeIR adatbázisa általában 2011. évig tartalmazza az adatokat, ez azonban az egyes területeknél eltérő lehet. Ahol volt saját információ, ott a 2012. évi adatokkal ki tudtuk egészíteni az egyes táblázatokat. A 2011. évi népszámlálás adatainak a Központi Statisztikai Hivatal részéről történő feldolgozása még nem történt meg, ezért ezen adatokat nem tudtuk felhasználni. A TeIR adatbázisa mellett szükséges volt felhasználni más forrásokat is. Az adatok gyűjtésében, adatszolgáltatásokban – az önkormányzat saját adatbázisán kívül – segítséget nyújtottak az álabbi partnerek:

- Monostorapáti Közös Önkormányzati Hivatal
- Háziiorvosi szolgálat, Kapolcs

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves

korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él). Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma. Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmat azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedti teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012)

Vigánpetenden eddig még nem készült felmérés a mélyszegénységben élők számáról, de a különféle statisztikai adatok alapján következtethetünk rá, hogy arányuk magas a településen.

18 halmozottan hátrányos helyzetű gyermek és fiatal korú él a faluban, 5 hátrányos helyzetű, és az ide bejelentett, de nem – vagy csak időszakonként – itt élő 10 gyermek mind halmozottan hátrányos helyzetű. A szüleik egytől egyig alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek – 95% csak nyolc osztályt vagy annyit sem végzett, és körülbelül ez az arány a munkanélküliség terén is. Töredékük vállal munkát, 18 szülőből ketten rendelkeznek bejelentett állással (többnyire gyári munkát vállalnak, de nem beszélhetünk egész éven át tartó foglalkoztatásról), néhányan alkalmi feketemunkákból próbálnak jövedelemhez jutni, de négy szülőpár (11 gyermekkel) mondhatni, egyáltalán nem vállal munkát, többségük a közmunkát sem. Ellenben a párok férfi tagjai egytől egyig börtönviseltek.

Ezen családok többsége roma. Az előző generációban az apa minden családban dolgozott, idénymunkát az anyák is vállaltak. A fiatal generáció más utat választott. A többség az igen szűkös jövedelmét, mely a fentiekben leírtakból látszik, leginkább valamilyen segély, könnyen felvehető személyi kölcsönökkel egészíti ki. Sokan kerültek adósságspirálba, a faliújságon rendszeresen/folyamatosan függesztik ki kötelező jelleggel az árverés alatt álló lakástulajdoni részeket.

Személyes tapasztalatom szerint a településen nem jellemző a „cigányozás”, nem e szerint ítélik el a lakosság által problémásnak ítélt egyéneket, családokat.

Szintén saját észrevétel, hogy a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szülei nem vesznek részt a település különféle rendezvényein, gyermekeiket sem engedik el a nekik szervezett programok többségére (kivétel a Mikulás és a gyereknap, bár van, aki itt is megtiltja gyermekeinek a részvételt), amelyek pedig meglátásom szerint hasznosak lennének jellembeli, pszichés fejlődésükre.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény (továbbiakban: Gyvt.) 67/A.§ (1)-(2) bekezdése az alábbiak szerint szabályoz:

*„(1) **Hátrányos helyzetű** az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:*

- 1. a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,*

2. a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33.§-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
3. a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek.

Halmazottan hátrányos helyzetű

1. az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
2. a nevelésbe vett gyermek,
3. az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftl.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

Az alábbi táblázatok adatai arra mutatnak rá, hogy a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy milyen az arány a férfiak és nők között a vizsgált területen. Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok; a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők; a pályakezdő fiatalok; valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek.

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	69	73	142	9	13,0%	15	20,5%	24	16,9%
2009	68	61	129	11	16,2%	15	24,6%	26	20,2%
2010	67	76	143	10	14,9%	14	18,4%	24	16,8%
2011	62	79	141	9	14,5%	7	8,9%	16	11,3%
2012	63	78	141	10	15,9%	9	11,5%	19	13,5%
2013	63	79	142	7	11,1%	13	16,5%	20	14,1%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Munkanélküliségi ráta
Országos, területi, megyei adatai

Év	Országos	Közép-Dunántúl	Veszprém megye	Vigántpetend
2008	7,8%	5,8%	6,8%	16,9%
2009	10%	9,3%	9,8%	20,2%
2010	11,2%	10,3%	12,5%	16,8%
2011	10,9%	9,3%	10,4%	11,3%

Forrás: KSH STADAT

A munkanélküliek aránya településünkön jelentősnek mondható, meghaladja az országos és a megyei átlagot. A fenti táblázat adatainál a valós helyzet még rosszabb, mivel ezek az adatok kizárólag a nyilvántartott álláskeresőkre vonatkoznak, itt nem szerepelnek azok, akik nincsenek nyilvántartva.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011	2012	2013
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	24	26	24	16	24	22
20 éves és fiatalabb	fő	1	1	0	0	0	0
	%	4,2%	3,8%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
21-25 év	fő	1	2	2	4	4	3
	%	4,2%	7,7%	8,3%	25,0%	16,7%	13,6%
26-30 év	fő	4	4	4	3	3	2
	%	16,7%	15,4%	16,7%	18,8%	12,5%	9,1%
31-35 év	fő	2	1	3	2	4	5
	%	8,3%	3,8%	12,5%	12,5%	16,7%	22,7%
36-40 év	fő	4	4	3	1	1	2
	%	16,7%	15,4%	12,5%	6,3%	4,2%	9,1%
41-45 év	fő	3	4	3	1	3	3
	%	12,5%	15,4%	12,5%	6,3%	12,5%	13,6%
46-50 év	fő	2	2	2	0	2	2
	%	8,3%	7,7%	8,3%	0,0%	8,3%	9,1%
51-55 év	fő	5	5	3	3	2	2
	%	20,8%	19,2%	12,5%	18,8%	8,3%	9,1%
56-60 év	fő	2	3	4	2	5	3
	%	8,3%	11,5%	16,7%	12,5%	20,8%	13,6%
61 év felett	fő	0	0	0	0	0	0
	%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Forrás: Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Korcsoportok szerint nagyjából egyenletes az eloszlás, az adatok alapján nem beszélhetünk kor szerinti diszkriminációról.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/ regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	9	15	24	8	8	16	88,9%	53,3%	66,7%
2009	11	15	26	7	10	17	63,6%	66,7%	65,4%

2010	10	14	24	7	6	13	70,0%	42,9%	54,2%
2011	9	7	16	1	5	6	11,1%	71,4%	37,5%
2012	10	9	19	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	0,0%	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2013	7	13	20	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az adatok pozitív tendenciát mutatnak, míg a korábbi években 50%-ot meghaladó volt a tartós munkanélküliek száma, addig 2011-re jelentősen javult. Ugyan az utolsó két évre nincs adat, feltehetően a 2011-es kedvező eredményhez hasonló lehet. Meg kell jegyezni azonban, hogy a nyilvántartásból kimaradtak rontják a valós képet, illetve a közmunkaprogram sokat lendített az eredményen.

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	21	19	40	0	0,0%	1	5,3%	1	2,5%
2009	19	17	36	0	0,0%	2	11,8%	2	5,6%
2010	19	15	34	0	0,0%	2	13,3%	2	5,9%
2011	18	18	36	1	5,6%	2	11,1%	3	8,3%
2012	18	19.	37	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2013	19	20.	39	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti statisztika alapján optimisták lehetnénk, hisz az összlétszámnak töredéke keres állást. Sajnos itt is a nyilvántartott szón van a hangsúly. A megjelölt korosztályban a nők többsége nem dolgozik, GYES-ből vagy családi pótlékból él. A férfiak tekintetében árnyalattal jobb a helyzet, néhányan bejelentett munkahellyel rendelkeznek; van, aki alkalmi feketemunkát vállal, van, aki egyáltalán nem dolgozik.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	176	93	83	128	65	63	48	27,3 %	28	30,1%	20	24,1 %
2011	176	93	83	131	67	64	45	25,6 %	26	28,0%	19	22,9 %

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

A magasnak tűnő számot a nyugdíjas lakosság okozza főként. Találunk a település aktív korú lakossága között is olyanokat, akik nem végezték el a nyolc osztályt, de jellemzően ma már az általános iskolát befejezik a gyerekek. Negatívum, hogy a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű családoknál gyakori, hogy a középfokú oktatásból kimaradnak. Az általános iskola nyomására beadják felvételi jelentkezésüket valamelyik intézménybe, de többségük hamar ki is kerül az oktatásból. A szülők részéről a családi pótlék az egyetlen motiváló erő, nem látják az előrelépés lehetőségét egy esetlegesen megszerzett szakmával.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		fő	%	fő	%	fő	%
2008	24	8	33,3%	8	33,3%	8	33,3%
2009	26	6	23,1%	9	34,6%	11	42,3%
2010	24	4	16,7%	12	50,0%	8	33,3%
2011	16	5	31,3%	7	43,8%	4	25,0%
2012	23	5	21,7%	6	26,1%	12	52,2%
2013	27	3	11,1%	8	29,6%	16	59,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők: a településen eddig nem volt

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában: a településen eddig nem volt

c) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás a munkaviszony egy speciális formája, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerő-piacra. A közfoglalkoztatók támogatást vehetnek igénybe annak érdekében, hogy átmeneti munkalehetőséget biztosítsanak azok számára, akiknek az önálló álláskeresése hosszú ideig eredménytelen. Vigántpetend Község Önkormányzata által közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatható munkaerő piaci célcsoport:

- munkaügyi kirendeltségen regisztrált álláskeresők
- foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő, illetve álláskeresési vagy szociális ellátásra nem jogosult álláskeresők.

A munkaerő piaci célcsoport foglalkoztatásához a következő formákban nyújtanak támogatást:

- rövid időtartamú foglalkoztatás támogatása
- hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása

A fejezet elkészítésénél egyrészt a TeIR KSH adatbázisra, másrészt az önkormányzat éves beszámolóira, statisztikáira támaszkodtunk. A közfoglalkoztatottakat jellemzően az önkormányzat épületénél és a közterületeken helyezik el. Jellemzően segédmunkás munkakört töltenek be: fűnyírás, söprés, árkok tisztítása, szemétszedés, hulladéktárolók ürítése, parkok gondozása, parlagfű mentesítés, öntözés.

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakossághoz képest
2010	8	0,055	2	0,1
2011	10	0,07	3	0,15
2012	10	0,07	5	0,24
2013	9	0,063	5	0,24

Forrás: Önkormányzat adatai

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A helyben való foglalkoztatás alacsony, várhatóan nem fog jelentősen emelkedni. A településen működő vállalkozók önfoglalkoztatók, vagy 1-2 főt tudnak foglalkoztatni. Jelenleg épül az Agenda Natura Kft. üzeme, a jövőben esetleg növelik alkalmazottaik létszámát.

A településről leginkább Veszprémbe, Nemesvámosra, illetve Tapolcára járnak dolgozni. Mindegyik település jól elérhető menetrendszerű autóbusszal, melyek átlagosan óránként közlekednek Veszprém és Tapolca irányába is. Tapasztalat szerint a Volán-társaságok rugalmasak, a menetrendet már többször is változtatták a munkába járók kérésére. A munkába járást a környékbeliek összefogással valósítják meg, az autóval rendelkezők üzemanyag-térítésért cserébe telekocsikat szerveznek. Az utazási idő így jelentősen rövidül. Foglalkoztatási programokról a területileg illetékes Munkaügyi Központ (Tapolca) ad információkat. A regisztrált munkanélkülieket bevonják különféle programjaikba, képzéseikbe, lehet egyénileg is segítséget kérni.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen nincsenek. Helyi foglalkoztatási program a településen, közmunkaprogram keretében valósul meg.

A fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a Veszprém Megyei Kormányhivatal Tapolcai Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltségén bárki számára elérhetők. A Tapolcai Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége folyamatos és naprakész tájékoztatást nyújt az aktuális képzési lehetőségekről bárki számára nemtől és életkortól függetlenül. Az érdeklődők egyéni és csoportos tanácsadáson is részt vehetnek, amelyek hasznos információval és tanácsokkal látják el a képzésekre jelentkezőket.

A Munkaügyi Kirendeltség különös figyelmet fordít a 25 év alatti pályakezdő fiatalok képzéseire, melynek célja, hogy megkönnyítse az oktatásból a munkaerő piacra való átmenetet.

A 25 év alatti pályakezdők tanfolyamokra jelentkezésének főbb oka:

- gimnáziumi érettségi mellett szakmát kívánnak tanulni
- meglévő, kevésbé piacképes szakmájuk mellé piacképesebb szakmát szereznének
- nyelvvizsga megszerzése
- meglévő szakmájukat kívánják kiegészíteni ill. „ráépülő képzéssel” magasabb tudást elsajátítani

A 25 év alatti pályakezdő fiatalok foglalkoztatását elősegítő pályázatok nemcsak a fiatalok tapasztalatszerzéséhez és munkahelyteremtéséhez járulnak hozzá, hanem a foglalkoztatók számára is jelentős kedvezményeket jelentenek. (pl. bér-és járulékok 100-50%-os támogatása). A Munkahelyvédelmi Akcióterv egyes intézkedései szintén a 25 év alatti munkavállalókat foglalkoztatók részére nyújtanak jelentős mértékű szociális hozzájárulási adókedvezményeket: a 27%-os szociális hozzájárulási adó helyett 14% mértéket kell megfizetni a munkavállaló 25. életévének betöltéséig. Abban az esetben, ha a 25 év alatti személy nem rendelkezik 180 nap munkaviszonnyal, a szociális hozzájárulási adót egyáltalán nem kell megfizetni a foglalkoztatás kezdetétől számított 2 évig. A TÁMOP 1.1.2. program egy átfogó projekt, amelynek keretében képzéssel, támogatásokkal és egyénre szabott humán szolgáltatásokkal segíti a munkaerő-piaci szempontból hátrányos helyzetű álláskeresőket, köztük a 25 év alatti pályakezdőket, hogy minél hamarabb vissza-, illetve bekerülhessenek a munkaerőpiacra.

A korábbi években pályakezdők munkatapasztalat szerzés támogatásával, foglalkoztatási támogatással, valamint foglalkoztatást bővítő bértámogatással tudta a kirendeltség segíteni a pályakezdők mielőbbi elhelyezkedését.

A felnőttek foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen nincsenek. Helyi foglalkoztatási program a közmunka.

A vonzásközpontban: nyelvtanfolyamok, számítógépes tanfolyamok, kompetencia fejlesztés, a Munkaügyi Kirendeltség meghirdetett képzései.

Nem áll rendelkezésünkre információ arra vonatkozóan, hogy ezeken a tanfolyamokon mennyi férfi, illetve nő vesz/vett részt, ezért a 3.2.13. és 3.2.15. számú táblázatok nem kerültek kitöltésre.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A munkanélküliek a Munkaügyi Központ által szervezett képzéseken vehetnek részt. 2013. évre különféle képzési programot terveztek a megyében. A legtöbb képzés valamilyen szakma elsajátítására – szakács, vendéglátó eladó, szociális gondozó és ápoló, villanyszerelő, CNC forgácsoló, stb. – irányul. Ugyanakkor a képzések között találunk nyelvi képzést, 7-8. osztály felzárkóztató képzést is.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Az önkormányzatnak intézménye nincs, ezért a vizsgált időszakban nem foglalkoztatott roma nemzetiségűt, illetve mélyszegénységben élőt, ezért a **3.2.16. számú táblázat nem releváns.**

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Foglalkozási diszkriminációról nincs tudomásunk a településen.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról 1991. évi IV. tv.

Munkaerő-piaci szolgáltatások és foglalkoztatást elősegítő támogatások

13/A. §55 (1) Az állami foglalkoztatási szerv és az állami felnőttképzési intézmény a munkahelykeresést, a munkához, valamint megfelelő munkaerőhöz jutást, továbbá a munkahely megtartását szolgáltatások nyújtásával is elősegíti.

(2) A munkaerő-piaci szolgáltatások formái a következők:

- a) munkaerő-piaci és foglalkozási információ nyújtása,
- b) munka-, pálya-, álláskeresési, rehabilitációs, helyi (térsegi) foglalkoztatási tanácsadás,
- c) munkaközvetítés.

(3) Az állami foglalkoztatási szerv a (2) bekezdés a)–b) pontjában meghatározott munkaerő-piaci szolgáltatást a (4) bekezdés szerinti jogszabályban meghatározott feltételekkel az alábbiak szerint biztosítja:

- a) pályázati eljárás eredményeként támogatást nyújt, vagy
- b) a 41. § (3)–(4) bekezdése szerinti uniós források bevonásával megvalósuló programok esetében a 2011. évi CVIII. törvény rendelkezései alapján, közbeszerzési eljárás keretében vásárol.

Képzések elősegítése

14. § (1) Támogatható az állami foglalkoztatási szerv által felajánlott, vagy elfogadott képzése annak a személynek,

- a) aki álláskereső,

- b) aki 25. életévét – felsőfokú végzettségű személy esetén a 30. életévét – nem töltötte be, és a tanulói, hallgatói jogviszonya megszűnését követően álláskeresői járadékra és álláskeresői segélyre nem szerzett jogosultságot,
 - c) aki gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban, illetőleg terhességi gyermekágyi segélyben, gyermekgondozási díjban vagy ápolási díjban részesül,
 - d) aki rehabilitációs ellátásban részesül,
 - e) akinek munkaviszonya várhatóan egy éven belül megszűnik, és ezt a munkaadó a munkavállalóval és az állami foglalkoztatási szervvel előzetesen írásban közölte, vagy
 - f) aki közfoglalkoztatásban vesz részt, és a képzésben való részvételt vállalja, továbbá
 - g) aki munkaviszonyban áll és rendszeres foglalkoztatása képzés nélkül nem biztosítható.
- (2) Az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott személyek képzése akkor támogatható, ha a képzés időtartama hetente nem haladja meg a harminc órát, és
- a) a gyermekgondozási segélyben, gyermekgondozási díjban részesülő személy képzése a gyermek egy éves – gyermekgondozási díj folyósítása esetén másfél éves – korának betöltését követően kezdődik meg, valamint
 - b) a gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban részesülő személy kereső tevékenységet nem folytat.

(4) Képzési támogatásként

- a) az (1) bekezdés a)–b) pontjában, valamint e)–g) pontjában meghatározott személy részére a b) pontban foglaltak kivételével
 - aa) kereset kiegészítés vagy keresetpótló juttatás, valamint
 - ab) a képzéssel kapcsolatos költségek megtérítése;
 - b) az (1) bekezdés c)–d) pontjában meghatározott személy, valamint a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult álláskereső részére az általános iskolai végzettség megszerzéséhez, vagy a szakképzés megkezdéséhez, a külön jogszabályban meghatározott bemeneti kompetenciák megszerzéséhez szükséges képzésben történő részvételhez a képzéssel kapcsolatos költségek megtérítése adható.
- 14/A. § (1) Az állami foglalkoztatási szerv a – külön jogszabály szerint érvényes munkaerőigénnyel rendelkező – munkaadóval, a munkaadó erre irányuló kérelme esetén megállapodást köt arra vonatkozóan, hogy
- a) az állami foglalkoztatási szerv a munkaerőigény kielégítése érdekében képzési támogatást nyújt álláskeresői számára a munkaerőigényben meghatározott munkakör betöltéséhez szükséges, állam által elismert szakképesítést nyújtó képzésben, vagy munkakör betöltéséhez, foglalkozás, tevékenység gyakorlásához szükséges képesítés megszerzésére irányuló képzésben (betanító képzésben), valamint a közúti közlekedés C, D és E járműkategóriájára érvényes vezetői engedély és gépjárművezetői képesítési igazolvány megszerzését biztosító képzésben történő részvételhez,
 - b) a munkaadó vállalja, hogy az a) pontban meghatározott álláskeresővel vagy a képzés megkezdését megelőzően, vagy a képzés alatt, vagy a képzés által nyújtott szakképesítés megszerzését követően munkaviszonyt létesít.

Foglalkoztatás bővítését szolgáló támogatások

16. § (1) A munkaadó részére külön jogszabályban meghatározott hátrányos helyzetű személy munkaviszony keretében történő foglalkoztatásához a munkabér és járuléka legfeljebb ötven százalékanak, megváltozott munkaképességű személy esetében legfeljebb hatvan százalékanak megfelelő összegű támogatás nyújtható, ha a munkaadó
- a) a foglalkoztatást legalább a támogatás folyósításának időtartama alatt vállalja, és
 - b) a támogatás iránti kérelem benyújtását megelőző tizenkét hónapban a munkavállaló munkaviszonyát a működési körében felmerülő okból felmondással nem szüntette meg, és
 - c) kötelezettséget vállal arra, hogy a b) pont szerinti munkaviszony megszüntetésére a támogatás folyósításának időtartama alatt sem kerül sor.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott támogatás legfeljebb egyévi időtartamra, a legálabb huszonnégy hónapja álláskeresőként nyilvántartott személy foglalkoztatásához legfeljebb kétévi időtartamra nyújtható.

(3)⁸⁷ Ha a munkaadó a szövetkezetekről szóló törvény szerinti szociális szövetkezet, a támogatás mértéke a munkabér és járuléka legfeljebb 70 százalékáig terjedhet feltéve, hogy a munkaadó vállalja a hátrányos helyzetű személy továbbfoglalkoztatását legálabb a támogatás folyósítási időtartama 50 százalékának megfelelő időtartamra.

(4)⁸⁸ A (3) bekezdésben meghatározott támogatás esetén a támogatás és a továbbfoglalkoztatás együttes időtartama legfeljebb egy év, a legálabb huszonnégy hónapja álláskeresőként nyilvántartott személy foglalkoztatása esetén legfeljebb két év lehet.

24. § Az álláskereső részére – az e törvényben meghatározott feltételek szerint – álláskeresői ellátásként álláskeresői járadék, nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár.

Álláskeresői járadék

25. § (1) Álláskeresői járadék illeti meg azt, aki a) álláskereső, b) az álláskeresővé válását megelőző három éven belül legálabb 360 nap – a 27. § (1) bekezdésében meghatározott – jogosultsági idővel rendelkezik,

d) munkát akar vállalni, de önálló álláskeresőse nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani.

(2) Az (1) bekezdés d) pontjában előirt feltételek alkalmazásában a munkahely akkor megfelelő, ha

b) egészségi állapota szerint az álláskereső a munka elvégzésére alkalmas,

c) a várható kereset az álláskeresői járadék összegét, illetőleg – amennyiben az álláskeresői járadék összege a kötelező legkisebb munkabérnél alacsonyabb – a kötelező legkisebb munkabér összegét eléri,

d) a munkahely és a lakóhely közötti naponta – tömegközlekedési eszközzel – történő oda- és visszautazás ideje a három órát, illetve tíz éven aluli gyermeket nevelő nő és tíz éven aluli gyermeket egyedül nevelő férfi álláskereső esetében a két órát nem haladja meg, e) az álláskereső foglalkoztatása munkaviszonyban történik.

(3) A megváltozott munkaképességű álláskereső esetében az (1) bekezdés d) pontjában előirt feltétel alkalmazásában a munkahely akkor megfelelő, ha megfelel a (2) bekezdés a)–c) és e) pontjában foglalt feltételeknek, és a munkahely és a lakóhely közötti naponta – a megváltozott munkaképességű álláskereső által igénybe vehető közlekedési eszközzel – történő oda- és visszautazás ideje a két órát nem haladja meg.

(4) Az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott jogosultsági idő időtartamába nem számítható be a fizetés nélküli szabadság harminc napot meghaladó időtartama, kivéve, ha annak igénybevételére

a) háromévesnél – ha a munkavállaló a gyermek gondozása céljából gyermekgondozási segélyben részesül, tizenévesnél – fiatalabb gyermek gondozása, vagy tizenkét évesnél fiatalabb beteg gyermek otthoni ápolása [a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 128. § és 130. §], valamint

b) közeli hozzátartozó ápolása [Mt. 131. § (1) és (2) bekezdése], továbbá

d) önkéntes tartalékos katonai tényleges szolgálatteljesítés miatt kerül sor.

(5) Az álláskereső részére a (2) bekezdésben foglalt feltételeknek megfelelő, rövid időtartamú munkalehetőség felajánlható.

(6) Az álláskeresői járadék folyósításának időtartama alatt folytatott alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszony időtartama az álláskeresői járadék folyósítási idejének kimerítését vagy megszüntetését követően megállapított álláskeresői járadék esetében nem vehető figyelembe jogosultsági időként.

Álláskeresői járadék mértéke

26. § (1) Az álláskeresői járadék összegét a kérelem benyújtását megelőző, vagy – ha az álláskeresőként való nyilvántartásba vételre későbbi időpontban kerül sor – az álláskeresőnek az álláskeresővé válását megelőző négy naptári negyedévben az ezen időszakkal érintett

jogviszonyokban elért, a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.) 19. §-ának (3) bekezdésében meghatározott munkaerő-piaci járulék alapja (a továbbiakban: járulékalap) havi átlagos összegének alapulvételével kell kiszámítani. A havi átlagos összeg kiszámítása során ezen időszak alatt elért járulékalap összegét osztani kell azoknak a hónapoknak a számával, amelyekben az álláskeresőnek volt járulékalapot képező jövedelme. Ha az álláskereső adott hónapban nem az egész hónapra vonatkozóan rendelkezik járulékalappal, akkor a hónapot a havi átlagos összeg kiszámítása során töredékhónapként kell figyelembe venni.

(2) Ha az álláskereső az álláskeresővé válását megelőző négy naptári negyedévben több munkaadóval állt munkaviszonyban, vagy több vállalkozói tevékenységet is folytatott, vagy munkaviszonyban állt és vállalkozói tevékenységet is folytatott, az álláskeresői járadék összeget valamennyi munkaadónál, illetőleg vállalkozói tevékenysége során elért járulékalap alapulvételével kell az (1) bekezdés szerint kiszámítani.

(3) Megelőző négy naptári negyedévi járulékalap hiányában a járadék számításának alapja a négy naptári negyedévnél rövidebb időszakban elért járulékalap havi átlagos összege. Ha a megelőző négy naptári negyedévben egyáltalán nincs az álláskeresőnek járulékalapja, akkor az álláskeresői járadék megállapításának alapja a jogosultság kezdő napján hatályos kötelező legkisebb munkabér 130 százaléka.

(4) Az egy napra járó álláskeresői járadék számításának alapja az (1) es (3) bekezdésben meghatározott összeg harmincad része.

(5) Az álláskeresői járadék napi összege a (4) bekezdés alapján meghatározott járadékalap 60 százaléka, legfeljebb a jogosultság kezdő napján hatályos kötelező legkisebb munkabér napi összegének megfelelő összeg.

(7) A szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló rendeletek hatálya alá tartozó személyek esetében az Európai Gazdasági Térség másik tagállamában szerzett bért, szakmai jövedelmet vagy átlagkeresetet az (1) bekezdésben meghatározott járulékalapként kell figyelembe venni.

(8) A 27. § (12) bekezdésében meghatározott ideiglenes ellátás összege a kérelem benyújtásának időpontjában hatályos kötelező legkisebb munkabér 60 százaléka.

Nyugdíj előtti álláskeresői segély

30. § (1) Az álláskereső kérelmére nyugdíj előtti álláskeresői segélyt (a továbbiakban: álláskeresői segély) kell megállapítani, ha

- a) rendelkezik a 25. § (1) bekezdésének c)–d) pontjában, meghatározott feltételekkel, és
- b) a kérelem benyújtásának időpontjában a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséhez legfeljebb öt év hiányzik, és legalább 45 napon át álláskeresői járadékban részesült és az álláskeresői járadék folyósítási időtartamát kimerítette, vagy a folyósítási időtartam kimerítését megelőzően az álláskeresői járadék folyósítását az állami foglalkoztatási szerv – kereső tevékenység miatt – megszüntette és az álláskereső álláskeresői járadékra ismételt nem szerzett jogosultságot,
- c) az álláskeresői járadék folyósításának kimerítését, vagy a b) pontban meghatározott megszüntetését követően három éven belül betöltötte a b) pontban meghatározott életkort, és
- d) rendelkezik az öregségi nyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel, és,
- e) korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balett művészeti életjáradékban és átmeneti bányászjáradékban nem részesül.

(2) Az álláskeresői segély összeget a kérelem benyújtásának időpontjában hatályos kötelező legkisebb munkabér összege 40 százaléka alapulvételével kell megállapítani. Ha a 26. § (1) bekezdésében meghatározott járadékalap az előbbi összegnél alacsonyabb volt, az álláskeresői segély összeget a járadékalap alapulvételével kell megállapítani. Az egy napra járó álláskeresői segély összege az előzőekben foglaltak szerint meghatározott segélyalap harmincad része.

(3) Az álláskeresői segély az álláskereső öregségi nyugdíj, megváltozott munkaképességű személyek ellátása jogosultságának megszerzéséig terjedő időtartamra folyósíthat.

Költségtérítés

32. § Az álláskereső részére járó álláskeresői járadék, álláskeresői segély megállapításával, valamint a munkahelykereséssel kapcsolatos (ideértve a lakóhelyétől az állami foglalkoztatási szervhez történő oda- és visszautazást, valamint az állami foglalkoztatási szerv által kezdeményezett foglalkozás-egészségügyi szakvélemény beszerzéséhez szükséges utazást is), a tömegközlekedési eszköz igénybevételével felmerült indokolt helyközi utazási költséget meg kell téríteni. Jogszabály az álláskereső részére az e §-ban felsorolt okokból felmerült, indokolt helyi utazási költségek megtérítéséről is rendelkezhet.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	142	2	1,4%
2009	129	2	1,6%
2010	143	4	2,8%
2011	141	1	0,7%
2012	141	0	0,0%
2013	142	0	0,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskeresői száma	álláskeresői járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	24	1	4,2%
2009	26	3	11,5%
2010	24	3	12,5%
2011	16	2	12,5%
2012	17	4	23,5%
2013	20	5	25,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresői támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	15	10,5	0		n.a.	0
2009	15	11,6	0		n.a.	0
2010	10	7	0		n.a.	0
2011	9	6,3	0		n.a.	0
2012	6	4,2	0		n.a.	0
2013	5	3,5	0		n.a.	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Rendszeres szociális segélyben részesülők száma a vizsgált időszakban csökkent. Ennek az ellátási módnak az elnevezése 2011-ben megváltozott, foglalkoztatást helyettesítő támogatásra, a feltételrendszere azonban nem. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők a tartós munkanélküliekhez tartoznak, mivel már több mint 365 napja együttműködnek a Munkaügyi Központtal. A támogatás összege a mindenkori öregségi nyugdíjminimumhoz igazítva, több mint négy évig változatlanul 28.500 forint volt, majd ez lecsökkent 22.800,- forintra.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

év	összes lakásállomány (db)		bérlakás állomány (db)		szociális lakásállomány (db)		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	108	0	0	0	0	0	0	0
2009	108	0	0	0	0	0	0	0
2010	110	0	0	0	0	0	0	0
2011	111	0	0	0	0	0	0	0
2012	111	0	0	0	0	0	0	0
2013	110	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1- jétől.

a) bérlakás-állomány

A településen nincs bérlakás.

A településen hajléktalan nincs.

b) szociális lakhatás

Nem releváns.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nem releváns.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	0	0
2009	0	0
2010	12	0
2011	14	0
2012	14	0
2013	10	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő-részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt.

Az Szt. szerint adósságkezelési szolgáltatás nyújtására a negyvenezernél több állandó lakosú települések kötelezettek.

2011-ben jelentős növekedés figyelhető meg, mivel megszűnt a gázár támogatás. A gázár támogatás megszüntetésével megváltoztatták a lakásfenntartási támogatás jogosultsági feltételeit, magasabb jövedelemhatárt állapított meg a jogalkotó, így többen megfelelnek a törvény előírásainak.

f) eladósodottság

Településünkön is komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Településünkön külterületi és nem lakóövezeti lakott hely nem található.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A településen telep és szegregátum nem található.

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Nem releváns.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Nem releváns.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Nem releváns.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Minden embernek veleszületett joga van az élethez, az egészség védelméhez. Az állam alapvető feladata biztosítani a lakosság egészségügyi ellátásának feltételeit, fejlesztését és működését. Minden embernek egyenlő módon elérhetővé kell tenni az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
 - b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
 - c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
 - d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.
- A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az élelmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	1	0	0
2009	1	0	0
2010	1	0	0
2011	1	0	0
2012	1	0	0
2013	1	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Vigántpetend község Önkormányzata kötelező feladatai között – az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 152 § (1) bekezdése alapján – az alábbi egészségügyi alapellátás körébe tartozó feladat ellátásáról gondoskodik:

Háziorvosi és gyermek háziorvosi ellátás: A felnőtt és gyermek háziorvosi szolgálat ellátására az önkormányzat Dr. Tóth József vállalkozó háziorvossal kötött feladat-ellátási szerződést, aki még Kapolcs és Taliándörögd községekben is ellátja ezt a feladatot. Heti két alkalommal rendel Vigántpetenden, hétfőn és szerdán. A háziorvos fontos tevékenysége a prevenció és a felvilágosító munka.

- **Az orvosi ellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás** társulás formájában történik, tapolcai székhellyel.
- **A fogorvosi alapellátás Monostorapátiban** biztosított.
- **A védőnői ellátásról** 1 fő védőnő alkalmazásával, - aki egyben Kapolcs és Taliándörögd védőnője is - gondoskodik. Tanácsadás a kapolcsi és taliándörögdi tanácsadóban történik. Ott végzi az évenkénti kötelezően előírt „státusz” vizsgálatokat is.

A községben szakellátást nyújtó intézmény nem található, viszont az ajkai Magyar Imre Kórház nemcsak városi, hanem megyei szinten is a legjelentősebb szakellátást nyújtó intézmény.

Mentőállomás Tapolcán működik. Gyógyszertár a településen nincs, a falugondnok hetente kétszer a nagyvázsonyi gyógyszertárból szerzi be a szükséges készítményeket.

A szociálisan rászorult személy részére, az egészségi állapot megőrzéséhez, és helyre-állításához kapcsolódó kiadásainak csökkentésére közgyógyellátási igazolvány adható ki.

A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező személy térítésmentesen jogosult a társadalombiztosítási támogatásba befogadott

- egyes gyógyszerekre, gyógyszerkerete erejéig
- gyógyászati segédeszközökre, protetikai és fogszabályozó eszközökre, (ideértve a javítás költségeit is) valamint
- az orvosi rehabilitáció céljából igénybe vehető gyógyászati ellátásokra.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

év	ápolási díjban részesítettek száma
2008	3
2009	4
2010	4
2011	3
2012	2
2013	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	5
2009	4
2010	7
2011	3
2012	4
2013	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Egészségnap keretében különféle szűrővizsgálatok biztosítottak. Évente van tüdőszűrés mobil állomáson. Szervezett mammográfiára a falugondnoki szolgálat szállítja a meghívottakat. A védőnői szolgálat gondoskodik a koragyermekkori kötelező szűrésekhez való hozzáféréshez.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Tapolcán a fejlesztést a Nevelési Tanácsadó, a mozgásszervi rehabilitációt pedig a Tapolcai és az Ajkai Kórház szakrendelése végzi, melyet beutalóval minden arra rászorult igénybe tud venni.

A Nevelési Tanácsadó szolgáltatásait bárki ingyenesen igénybe veheti. 16 éves kor alatti gyermekek esetén csak szülői beleegyezés szükséges, ezen kor felett pedig már erre sincs szükség. Jelenleg logopédia és a nevelési tanácsadás, konduktori ellátás, korai fejlesztés a feladata az intézménynek. Egyre nagyobb szükség van a Tanácsadó logopédusi létszámfejlesztésére, mely folyamatban van. Az intézmény a következő feladatokat végzi:

- Tanácsadás-konzultáció,
- Iskolai érettségi vizsgálat, melyet szakértői bizottság végez. Lehet pszichológiai, logopédiai, pedagógiai.
- Terápia biztosítása. Ez lehet fejlesztő pedagógia, pszichológia, korai fejlesztés, logopédia.

A Nevelési Tanácsadó, működése során figyelembe veszi a szülők igényeit s alkalmazkodik azokhoz. Az intézmény munkatársai a foglalkozásokat úgy szervezik, hogy nézik a szülők munkarendjét. Így minden esetben előzetesen egyeztetnek a munkatársak a gyermekek hozzátartozóival.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény alapján a települési önkormányzat biztosítja a szociális étkeztetést (napi egyszeri meleg étkezés) azoknak a szociálisan rászorultaknak, akik az önmaguk illetve az eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, szenvedélybetegségük, fogyatékosságuk, pszichiátriai betegségük, hajléktalanságuk miatt. A szociális ebéd biztosítása a Kistérségen keresztül történik. A Kistérség határozza meg, ki kaphat szociális ebédet. A településnek kell viszont megszervezni az étkeztetést. Vigántpetend egy taliándörögdi vállalkozóval áll szerződésben, ott készítik az ebédet, melyet a vállalkozó naponta Vigántpetendre szállít, majd a falugondnok, illetve a közmunkások házhoz viszik a mozgásukban korlátozottabb lakókhoz.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen minimális lehetőség van sportprogramokra: egy focipályának kijelölt, de nem alkalmas tér.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Vigántpetend községben falugondnoki szolgáltatás működik, mint szociális alapszolgáltatás. A falugondnoki, illetve a tanyagondnoki szolgáltatás célja az aprófalvak és a külterületi vagy egyéb belterületi, valamint a tanyasi lakott helyek intézményhiányából eredő hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő közösségi szintű szükségletek teljesítésének segítése. A falugondnoki szolgáltatás hatszáz lakosnál kisebb településen működtethető. A falugondnoki, illetve a tanyagondnoki szolgáltatás a fenntartó önkormányzat rendeletében részletesen meghatározott feladatokat látja el, valamint közreműködhet az étkeztetés biztosításában.

A falugondnoki szolgáltatást a községben egy fő kinevezett falugondnok végzi el az erre a célra biztosított gépjárművel.

A falugondnoki szolgáltatás alapfeladatai: közreműködik az étkeztetésben, a házi segítségnyújtásban, a közösségi és szociális információk szolgáltatásában. Emellett biztosítja az egészségügyi ellátásokhoz való hozzájutást, a gyógyszerkiváltást, a gyógyászati segédeszközökhöz való hozzájutást. A falugondnoki szolgálat másik alapvető feladata az óvodáskorú és iskoláskorú gyermekek szállítása az oktatási intézményekbe, habár 2013 szeptemberétől az iskolajárat ezt a tevékenységet kiváltotta.

Kiegészítő feladatnak minősülnek a lakossági szolgáltatások: közösségi, művelődési, sport- és szabadidős tevékenységek szervezése, segítése; egyéni hivatalos ügyek intézésének segítése, lakossági igények továbbítása, az önkormányzati információk közvetítése a lakosság részére, a falugondnoki szolgálat működtetésével kapcsolatos teendők ellátása.

A községben a falugondnoki szolgáltatás igénybevétele térítésmentes.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

A szociális és egészségügyi szolgáltatások nyújtásakor településünkön nem sérül az egyenlő bánásmód követelménye.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A szociális és egészségügyi ellátórendszeren belül pozitív diszkrimináció nem érvényesül településünkön.

3.7 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

Településünkön a közösségi élet nagy részének a Többfunkciós Községi Ház (Teleház) és a Kultúrotthon biztosít helyet. A Teleházban található a községi könyvtár, mely a tapolcai Wass Albert Városi Könyvtár és Múzeum mozgókönyvtáraként működik. Pályázati pénzből biztosított az önkormányzat hét számítógépet internet-elérhetőséggel, vásárolt projektort, blu-ray lejátszót és házimozi szettet filmvetítéshez, illetve számos egyéb irodai kisgép áll a lakosság rendelkezésére (fénymásoló, lamináló, spirálozó...) Vigántpetenden minden évben az önkormányzat a „Vigántpetend Jövőjéért” Alapítvánnyal karöltve megrendezi a Pünkösddőlöt – családi vetélkedők, általában gyermeknappal összevonva), nyugdíjas napot, Mikulás-ünnepélyt, adventi rendezvényeket. Ezen felül évente új ötletek is születnek.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A településen etnikai konfliktusok nem jellemzőek. A településen élők közül 2011. évi népszámlálás során 12 fő vallotta magát roma nemzetiségűnek.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Településünkön a különböző rendezvényeket a lakossággal, vállalkozókkal összefogva valósítjuk meg. Adományozásra és önkéntes munkára egyaránt számos példa van.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen roma nemzetiségi önkormányzat nincs. A szomszéd település (Kapolcs) roma önkormányzata programjaiba bevonja a vigántpetendi romákat is, az önkormányzatok közötti kapcsolat kielégítő, kommunikatív.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A településen sok az adósságspirál által fenyegetettek száma	Pénzkezelési tanácsadás

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A családnak, a gyermeknek különösen fontos szerepe van a társadalomban, hiszen generációkon keresztül örökítik át az értékeket, normákat, viselkedési szabályokat. Ahogyan a felnőtt embereket, a gyermeket is érint az esélyegyenlőség hiánya, a hátrányos megkülönböztetés. A gyermekek esélyegyenlőségét és a gyermekszegénységet kiemelt feladat megvizsgálni, ugyanis a gyermekkori nélkülözés kedvezőtlenül befolyásolja a gyermek test-lelki és mentális fejlődését, jövőjét. A gyermekkori nélkülözés és a hátrányos megkülönböztetés megtapasztalása az egész életpályáját meghatározhatja. A rossz egészségi állapot, az átlagon aluli iskolai teljesítmény, a motiváció hiánya, a magatartási –és beilleszkedési zavarok, a lemorzsolódás mind kedvezőtlen előjelek.

A gyermekszegénység kérdése új keletű, de egyre inkább indokolt annak vizsgálata s a gyermekek számára biztosított szociális ellátások, juttatások rendszerének bővítése, átgondolása. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény célja a gyermekek jogainak és érdekeinek érvényesítése, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedése. A törvény szabályozza a gyermekek védelmének rendszerét, alapvető szabályait.

Gyvt. gyermeki jogokat szabályozó 6. §-a szerint minden gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, önálló életvitelének megteremtéséhez. Joga van arra, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, az egészségére káros szerek elleni védelemben részesüljön. A Gyvt. 17 § (3) bekezdése alapján a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében történő együttműködési és kölcsönös tájékoztatási kötelezettség is kiemelten fontos.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályozók jogszabályi kereteit a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adják. A gyermekjóléti szolgáltatást az adott fenntartó (önkormányzat, kistérségi társulás, egyház, civil szervezet, stb.) gyermekjóléti szolgálat által biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és

gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
- c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- d) az otthonteremtési támogatás,
- e) a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a gyermekek napközbeni ellátása,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- a) az otthont nyújtó ellátás,
- b) az utógondozói ellátás,
- c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a) a védelembe vétel,
- b) a családba fogadás,
- c) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- d) az átmeneti nevelésbe vétel,
- e) a tartós nevelésbe vétel,
- f) a nevelési felügyelet elrendelése,
- g) az utógondozás elrendelése,

Az ellátások és intézkedések nyújtása és megtétele, azok ellenőrzése, valamint biztosítása során adatok kezelésére az alábbi szervek és személyek jogosultak:

- a) a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket gyakorló szervek és személyek
- b) a fővárosi főjegyző,
- c) a gyermekjóléti alapellátást és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatás, intézmény fenntartója, vezetője,
- d) a helyettes szülő, nevelőszülő,
- e) a gyermekjogi képviselő, illetve amennyiben a gyermek panaszának orvoslása érdekében feltétlenül szükséges a betegjogi képviselő, illetve az ellátott jogi képviselő,
- f) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- g) a gyermekvédelmi szakértői bizottság.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszűntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	0	0	5
2009	0	0	7

2010	0	0	2
2011	0	0	5
2012	0	0	6
2013	0	0	6

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont) A *védelembé vétel* a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembé vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételevel megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembé veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	11	0	0	0	0
2009	21	0	0	0	0
2010	41	0	0	0	0
2011	34	0	0	0	0
2012	30	0	0	0	50
2013	34	0	0	0	50

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: A támogatásra az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjául rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és

1. nyugellátásban,
2. korhatár előtti ellátásban,
3. szolgálati járandóságban,
4. balett művészeti életjáradékban, részesül.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesíthető az a gyermek, ill. fiatal felnőtt, akinek családja időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A településen iskola nincs, az adatok nem ismertek.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

A településen jelenleg nem él olyan gyermek, aki nem rendelkezik magyar állampolgársággal.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Vigántpetenden nincs telepszerű, szegregált lakókörnyezet, a kérdés nem releváns.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek hozzáférése a szolgáltatásokhoz teljes mértékben biztosított.

Az óvodai nevelők, pedagógusok, a falugondnoki szolgálat és a helyi civil szervezetek odafigyeléssel támogatják és segítik a különféle szolgáltatásokhoz való hozzáférést, hogy az esélyegyenlőség ezen a területen is megvalósuljon.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnő feladatai közé tartozik:

- várandós anyák és a 0-18 éves korú gyermekek és családjuk gondozása
- tájékoztatás, tanácsadás, az egészségmegőrzés, az optimális környezeti feltételekre vonatkozóan (helyes táplálkozás, káros szenvedélyek megelőzése, egészséges életmód)
- a gyermekek megfelelő érzelmi, értelmi fejlődésének elősegítése, biztosítása, veszélyeztetettség megelőzése.

A védőnő – a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaként – egészségügyi veszélyeztetettség esetén a szülésznőgyógyással, illetve a háziorvossal együttműködve gondozza a családokat, szociális veszélyeztetettség esetén lépéseket tesz a fennálló körülmények megváltoztatására, mely a Gyermekjóléti Szolgálattal együttműködve valósul meg.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	0	16
2009	0	12
2010	0	11
2011	0	10
2012	0	14
2013	0	9

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A védőnői szolgálatot Kapolcs, Taliándörögd és Vigántpetend közösen biztosítja az itt élőknek, Kapolcs gesztorságával.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
2008	0	172	0	37
2009	0	173	0	40
2010	0	176	0	42

2011	0	178	0	44
2012	0	176	0	47
2013	0	172	0	46

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Vigánpetenden az egészségügyi alapellátást egy háziorvos látja el a felnőtt és a gyermek lakosság vonatkozásában egyaránt. Külön házi gyermekorvos a településen nincs. Betöltetlen praxis nincsen. A fogorvosi alapellátás a településen nem biztosított, egy fogszakorvos látja el Monostorapátiban a feladatot, aki elvégzi az iskolafogászattal kapcsolatos teendőket is. Szakorvosi ellátást a közeli városi kórházakban vehetnek igénybe.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi- szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Egészségügyi rehabilitációt a Tapolcai Városi Kórház, a szociális-oktatási ellátást pedig a Nevelési Tanácsadó valamint a Térségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, a gyerekek által látogatott óvodák és iskolák látják el. Emellett a problémák kiszűrésében nagy szerepe van a védőnőnek

d) gyermekjóléti alapellátás

Gyermekjóléti Szolgálat: A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermeket, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységet összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladatát Tapolca és környéke Kistérség Többcélú Társulása Balaton - felvidéki Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat látja el.

Családi napközi a településen nincs.

e) gyermekvédelem

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmet pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint e törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat. A gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látnak el – a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében – a törvényben meghatározott alaptevékenység keretében

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos,
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, így különösen a családsegítő szolgálat, a családsegítő központ,
- a köznevelési intézmények,
- a rendőrség,
- az ügyészség,
- a bíróság,
- a pártfogó felegyelői szolgálat,

- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- a társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok,
- a munkaügyi hatóság.

Az előzőekben felsorolt intézmények és személyek kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgálatnál, hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén. Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.

Ezek a személyek, szolgáltatók, intézmények és hatóságok a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében kötelesek egymással együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni.

A fenti szervekkel az együttműködés kielégítő.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások biztosítása nem kötelező önkormányzati feladat, azt az állam biztosítja a gyermekek részére. Krízishelyzetben a bajba jutottaknak a Térségi Családsegítő és Gyermekjóléti Társulás nyújt segítséget. Emellett további segítséget a Tapolcai Járási Gyámhivatal tud biztosítani. A településen anyaothton, családok átmeneti otthona nem működik. E szolgáltatást Taliándörögdön a Magyar Vöröskereszt által üzemeltetett Családok Átmeneti Otthonában lehet igénybe venni, maximum 12 hónapra.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A településen sajnos kevés a lehetőség a fenti tevékenységre. A már fentebb említett Teleházban alkalmanként tartunk kézműves foglalkozásokat, filmvetítést. Lehetőséget biztosítunk közösségi játékokra, társasjáték-délutánokra. A jövőben kívánatos lenne ezen szolgáltatások széles körű bővítése.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A gyermekek kedvezményes étkeztetése az óvodákban, és az iskolákban történik. Pontos adattal nem rendelkezik az önkormányzat. A korábbi években, ha volt rá lehetőség, a nyári szünetben szociális ebéddel támogatta a rászoruló családok gyermekeit.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Nem jellemző.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

A település részt vesz az **Arany János Tehetséggondozó Programban**, a résztvevő diákokat nemcsak erkölcsileg, hanem anyagilag is támogatva. Ugyanígy jár el a Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjpályázattal is. Az eddigi gyakorlat során az aktuális képviselő-testület mindig a megadható legmagasabb összeggel támogatta főiskolásainkat, egyetemistáinkat. Mivel a településen sem óvoda, sem iskola nincs, további adatok nem állnak rendelkezésre.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Vigántpetenden nincs óvoda és iskola, ezért nem rendelkezünk adott témában adatokkal. Az önkormányzat a monostorapáti óvodával, a taliándörögdői alsó tagozattal, és a monostorapáti

általános iskolával áll kapcsolatban. Sok szülő a Nagyvázsonyban található óvodát és iskolát választja, de tanulnak gyermekek Tapolcán és Veszprémben is, alapfokú oktatási intézményben.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Nem releváns.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Nem releváns.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációk

Nem releváns.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutakozó eltérések

Nem releváns.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Nem releváns.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Hasznos időtöltés biztosítása nem a megfelelő mértékben megoldott	A Teleház kapacitásának magasabb fokú kihasználtságával folyamatos délutáni programok biztosítása szabadidő hasznos eltöltésére és tanulásban való segítségnyújtásra

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést néhány jogszabály tiltja ugyan, de a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének, okainak feltárását és persze felszámolását nem írja elő jogszabály. A nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőtlenség minden bizonnyal a legmélyebben gyökerező, legnehezebben tetten érhető, a társadalom részéről a leginkább, a legtisztább lelkiismerettel támogatott igazságtalanság. Nem könnyű fellépni ellene. Pedig a nemek közötti egyenlőtlenséget – mint a társadalmi egyenlőtlenségeket általában – nem csupán azért érdemes leküzdeni, mert igazságérzetünk, emberi szolidaritás-érzésünk ezt diktálja, hanem azért is, és elsősorban azért, mert az egyenlőtlenség: pazarlás.

Vizsgálódásunk kiindulópontja – természetesen ezúttal is – a jogszabályi megalapozottság. A következő jogi alapvetések adják e téma vizsgálatához a zsinórmértéket:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális és kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Magyarországon a nők gazdasági aktivitása kisebb, mint a Nyugat-Európai országokban. A nők gazdasági aktivitását nagy mértékben befolyásolja társadalmi szerepvállalásuk. A nők gazdasági aktivitásának fontos befolyásoló tényezője a gyereknevelés. Míg a férfiak körében a gyereknevelés – lényegében függetlenül a gyerek korától – valamelyest növeli a munkavállalás valószínűségét, az iskoláskor alatti vagy kisiskolás korú gyereket nevelő nők aktivitása lényegesen alacsonyabb, mint az azonos tulajdonságokkal rendelkező gyerektelen vagy idősebb gyereket nevelő nőké, a gyereknevelés aktivitáscsökkentő hatása annál nagyobb, minél kisebb a gyerek. Befolyásolja a nők gazdasági aktivitását a gyermekek száma is, a három vagy több gyermek radikálisan csökkenti a nők gazdasági aktivitását. A gyerekeket egyedül nevelő nők inkább kívannak munkát vállalni, mint az azonos tulajdonságokkal rendelkező, s ugyanannyi és ugyanolyan korú gyereket nevelő, de párkapcsolatban élő nőtársaik.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	73	69	35	24	15	9
2009	61	68	35	24	15	11
2010	76	67	35	24	14	10
2011	79	62	35	24	7	9
2012	78	63	35	24	9	10
2013	79	63	35	24	13	7

Forrás: TeIr és helyi adatgyűjtés

Településünkön – helyi adatgyűjtés során – megállapítottuk, hogy jellemzően a 15 és 30 év közötti nők munkanélküliek. Többségük csak az általános iskolát végezte el, majd gyermeket/ gyermekeket vállalt. A GYES és egyéb gyermeknevelési támogatások lejártával nagyon nehezen tudnak a munkaerőpiacra beintegrálódni. Sokszorosan hátrányos helyzetből indulnak, mivel alacsony képesítésűek. Általános iskolai végzettséggel környékünkön elsősorban gyárakban lehet elhelyezkedni, ahol egyre inkább a folyamatos, három műszakos rendszer uralkodik el. Kisgyermek mellett így munkát vállalni komoly akadályokba ütközik, ha az apa is dolgozik, szinte megoldhatatlan. Munkatapasztalatuk nincs, sem gyakorlatuk az álláskeresés terén.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A foglalkoztatást segítő képzési programokban való részvételtől a Járási Munkaügyi Központ nem tudott adatot szolgáltatni, helyi adatbázis pedig nincsen. Országos adatok szerint a foglalkoztatást segítő és képzési programok elősegítik a munkavállalás esélyét.

Ugyanakkor a munkanélküli férfiak nagyobb eséllyel vesznek részt vállalkozás-támogatási programokba és válnak vállalkozóvá. A bértámogatási programokba azonos eséllyel kerülnek be a nők és a férfiak.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A munkanélküli nők körében az alacsony iskolai végzettségűek aránya a férfiakéhoz hasonlóan magas. Az iskolai végzettséget tekintve az általános iskolát végzettek kerülnek legtöbbször regisztrációra. Megállapítható, hogy minél magasabb az iskolai végzettség, annál nagyobb az esély az elhelyezkedésre.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A település egészére vonatkozóan hátrányos megkülönböztetésre vonatkozó adatokkal nem rendelkezünk. Az önkormányzatnál és intézményeinél dolgozók bére, keresete nem, korcsoport, beosztás, szakma vagy végzettség szerint évenként nyomon kivethető, hátrányos megkülönböztetés nincs.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások a településen nincsenek. Rugalmas munkaidő nem jellemző a településen.

A családi, magánéletbeli feladatok és felelőségek általában egyoldalúan a nőket terhelik, mivel általában túlnyomórészt ők látják el a gyerekeket és az időseket.

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés. A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - különösen bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában. Településünkön a gyermekek napközbeni ellátása a Monostorapáti, illetve Nagyvázsonyi óvodában és a Monostorapáti és Nagyvázsonyi általános iskolában biztosított.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat tevékenységi körében realizálódik elsősorban. A szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyára és a gyermekekre fokozott figyelmet fordít a védőnő. A védőnői szolgálatot egy fő védőnő látja el Kaposcs, Vigántpetend és Taliándörögd községekben.

Családtervezéssel kapcsolatban a serdülőkorban lévő gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor, több alkalommal is szerveznek ilyen jellegű oktatást.

A leendő édesanyák számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadása megkezdődik már várandós korban a szülésfelkészítő tanfolyam keretében, egyéni beszélgetések, látogatások alkalmával, kezdve a szüléstől, szoptatástól a tápláláson gyereknevelésen át. Segítséget kapnak a szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében, szükség esetén az utánajárásban is.

A védőnői hálózat nagy figyelmet fordít a szociális okból vagy gondatlanságból veszélyeztetettségben élő gyermekek folyamatos nyomon követésére és a társszervekkel való kapcsolat felvételre.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	0	8	8
2009	0	8	8

2010	0	8	8
2011	0	6	6
2012	0	5	5
2013	0	7	7

Forrás: TeIr és helyi adatgyűjtés

A védőnő feladata már a családalapítás tervezésénél elkezdődik, fontos szerepe van a várandósság minden szakaszában. Várandós tanácsadást a helyi védőnő igény szerint nyújt, a kapolcsi vagy a taliándörögdi tanácsadó helyiségében, esetleg az igénylő otthonában. A védőnő koordinálja a terhesség idejének megfelelő vizsgálatok megtörténtét, ezenkívül otthonában is meglátogatja a várandósokat és életvezetési-, lakásberendezési tanácsokat ad, hogy megfelelő legyen a csecsemő fogadása.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A nőket érintő, családon belüli erőszak a nemzetközi és országos statisztikák alapján sokkal jelentősebb probléma, mint gondolnánk. Sok esetben a bántalmazás családon belül marad, s a legvégső esetben kerül sor a rendőrség riasztására. Teljes körű vizsgálatot a témában annak jellegéből adódóan lehetetlen végezni, de egyes részterületek tanulmányozása segítheti a problémák feltárását, segíthet a megoldási lehetőségek megtalálásában.

A sértett fordulhat segítségért a rendőri eljárás alatt - vagy ha nem igényel rendőri eljárást- a területileg illetékes Gyámhivatalhoz, Családsegítő Szolgálatához.

A település nem rendelkezik információval ezen területről.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

5.5. számú táblázat - Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

év	önkormányzati anyaothton a településen	önkormányzati anyaothton a település 50 km-es körzetében	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaothton a településen	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaothton a település 50 km-es körzetében
2008	0	2	0	1
2009	0	2	0	1
2010	0	2	0	1
2011	0	2	0	1
2012	0	2	0	1
2013	0	2	0	1

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A településen anyaothton, családok átmeneti otthona nincs. A legközelebbi igénybe vehető Taliándörögdon található. A Családok Átmeneti Otthonát a Magyar Vöröskereszt működteti. A Vöröskereszt célja, a társadalmi szempontból vagy elemi csapás folytán átmenetileg vagy tartósan krízishelyzetbe került, kiszolgáltatott, gyermeket nevelő családok, gyermeküket egyedül nevelő anyák segítése, támogatása, élethelyzetük javítása, a családi kapcsolatok megtartásának, illetve helyreállításának segítése.

A CSÁO gyermekjóléti alapellátási szolgáltatást nyújt, amely lehetőség ad arra, hogy az otthontalanná vált szülők gyermekükkel/gyermekikkel együtt maradhassanak. Akik felvételt nyernek az otthonba, először szakemberek segítségével felderítik a problémákat, amelyek miatt a család elveszítette otthonát. Ezután a családgondozóval közösen tervet készítenek, kitűzik az elérendő célokat, megvizsgálják a megoldási lehetőségeket. Akkor sikeres a program, amikor a fejlesztési terv valamennyi eleme megvalósul vagy az otthontalanságot kiváltó ok megszűnik. Alap esetben maximum 12 hónapig lakhatnak a családok az otthonban. Csak különösen indokolt esetben van lehetőség újabb maximum 6 hónap lakhatásra az otthonban. Az otthonban lakók a jogszabályokkal összhangban – anyagi helyzetük függvényében – térítési díjat fizetnek.

Az otthonba befogadott családok reménytelennek tűnő helyzetükben elveszíthetik hitüket a családban, a munka fontosságában, a társadalomban betöltött szerepükben. Szakemberek segítségével ez a folyamat visszafordítható, amennyiben időben kezelik a problémákat. Országos szinten is egyre jobban növekszik az átmeneti gondoskodást igénybevevők száma. Ezért fontos feladat új otthonok kialakítása vagy régiak férőhelyekkel történő bővítése

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselőlet. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket.

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselőtestület tagja	
	Férfi	Nő
2008	2	4
2009	2	4
2010	2	4
2011	2	4
2012	2	4
2013	2	4

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Vigántpetenden a nők többségben vannak a közéletben, polgármesterünk szintén nő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Tapasztalatok alapján a leggyakrabban előforduló, a nőket helyi szinten foglalkoztató társadalmi problémák a munkanélküliség, alulképzettség.

A munkanélküliség össztársadalmi probléma, melyet a Munkaügyi Központ, az Önkormányzat, szociális intézmények szoros együttműködésével létrehozott komplex programokkal lehet enyhíteni.

A kismamák problematikájának enyhítésére jó kezdeményezés a GYES-en, GYED-en levő kismamák képzettségi szintjén is javítandó - különböző szakkörök, nyelvtanfolyamok, számítógép ismeretek bővítő programok.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas munkanélküliség a nők körében	Információk közvetítése nők részére a foglalkoztatást segítő programokon való részvételle

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Tény, hogy soha nem volt annyi idős ember a világon, mint napjainkban. Tény az is, hogy a korcsoporton belül is nő az arányuk. A társadalmak előregedése globális problémává lett, különösen a fejlett ipari térségekben, országokban, így az Európai Unióban és Magyarországon is.

Az idősödéssel párhuzamosan csökken a fiatal korosztályok aránya, az öregedési index egyre kedvezőtlenebbé válik. A megváltozott helyzet kezelésére ismert nemzetközi szervezetek új időspolitikai célokat, deklarációkat fogalmaztak meg, amelyeket figyelembe vettek a magyar idősügyi koncepció megalkotói is.

Paradigmaváltás történt az időspolitikában. A korábbi deficitmodellt – amely főleg a veszteségekre összpontosított (egészség- és teljesítményromlás) – felváltotta a fejlődésmodell. Ebben az új modellben előtérbe kerül:

- meglévő képességek megőrzése és fejlesztése
- a széles körű aktivitás
- az eddig nem használt képességek előhívása és
- az új kihívásokra való reagálás képességének kialakítása.

A modell a passzivitás helyett az idős emberek aktivizálását célozza meg. A törekvések arra irányulnak, hogy az idősök (újra) bevonhatóak legyenek a társadalomba. Fontossá válik a felnőttoktatás, az egész életen át tartó tanulás (life long learning), és a generációk közötti kapcsolatok javítása. A fejlett társadalmakban – részben a várható élettartam növekedésének hatására – új értelmet nyert az időssé válás folyamata, és maga az idősor fogalma.

Óhatatlanul felmerül a kérdés, hogy kit tekintünk idősnek?

Az Idősügyi Nemzeti Stratégia (2009.) az idősor meghatározásánál több aspektust is figyelembe vesz. Ezek:

- kronológiai életkor (évek száma)
- biológiai életkor (az egészségi állapot függvénye)
- pszichológiai életkor (szubjektív érzés – ki mennyi idősnek érzi magát)
- szociológiai életkor (a társadalom kit mennyire tart idősnek)

Ám az Idősügyi Stratégiában leggyakrabban az Egészségügyi Világszervezet (WHO) életkor szerinti felosztását használják, ami három korcsoportot különböztet meg: idősödők (60-74 évesek), idősök (75-89 évesek) és a nagyon idősök, agg vagy szép korúak (90 éves és felette). E három csoporthoz tartozó embereket együttesen nevezzük idősöknek.

Fontos feladat, hogy hosszú távon olyan társadalmi és gazdasági környezet kerüljön kialakításra a településen, amelyben az idősödő és az idős emberek minél tovább meg tudják őrizni aktivitásukat. Fontos, hogy teret nyerjen egy újfajta szemléletmód, mellyel növelhető az idősor presztízse, és az idősök iránti szolidaritás.

Ma Magyarországon – egyelőre – az idősök inkább diszkrimináció áldozatai, s nem értékes, integrált, értékteremtő részei társadalmunknak. Országos, és helyi szinten is megoldandó feladattal állunk szemben. Kiemelten fontos cél kell, hogy legyen az, hogy a településen élő idős emberek megőrizhessék emberi méltóságukat, önállóságukat és autonómiájukat.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	18	37	55
2009	15	34	49
2010	18	31	49
2011	21	29	50
2012	20	31	51
2013	17	29	46

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	40	55	72,7%
2008	41	50	82,0%
2009	37	47	78,7%
2010	38	46	82,6%
2011	38	47	80,9%
2012	30	48	62,5%
2013	31	47	66,0%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

1. saját jogú; és
2. hozzátartozói

nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

1. az öregségi nyugdíj,
2. a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

1. az özvegyi nyugdíj;
2. az árvaellátás;
3. a szülői nyugdíj;
4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
5. özvegyi járadék.

Időskorúak járadéka

A Szt. értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek. A Szt. 25. §-a szerint az ellátást a települési önkormányzat jegyzője állapítja meg.

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer alapján az időskorú saját jogú nyugdíjra (öregségi nyugdíj, rehabilitációs járadék) és/vagy hozzátartozói nyugdíjra (özvegyi, árvaellátás, szülői, baleseti hozzátartozói nyugellátás, özvegyi járadék) lehet jogosult.

Mivel Vigántpetenden jellemzően mezőgazdaságban dolgoztak, a nyugdíjak alacsonyak. A nyugdíjasok között magas az egyszemélyes háztartások száma, mely háztartások nagy részét alacsony nyugdíjjal rendelkező özvegy nők alkotják. Időskorúak járadékában senki nem részesül a településen.

Mivel az idős emberek családjának aktív tagjai dolgoznak, egyes esetekben nem is a településen élnek, nagy a veszélye a településen az idősek elmagányosodásának, elszigetelődésének.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Hátrányos megkülönböztetés nem jellemző, nem mondható, hogy kiugróan magas az 55 év felettiek munkanélküliségi aránya.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősok, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Jelenleg a Teleház nyújtotta szolgáltatások állnak az idősok rendelkezésére. Ez nem kielégítő, igényfelmérést követően érdemes lenne rendszeres programokat/ szakköröket szervezni a nyugdíjasok számára, akár több generáció bevonásával.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem jellemző.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősok egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A településen hetente kétszer rendel a háziorvos, a 2010-ben átadott új, modern orvosi rendelőben. Házi ápolási szolgálat működik a Harris-Ispita Tapolca Szakápolási Kft. működtetésében. Házi ápolást leginkább a krónikus, illetve súlyos vagy fekvőbetegek kaphatnak, megszabott alkalomra. Körülbelül két évig működött a Baptista Szeretetszolgálat keretein belül házi segítségnyújtás. 2013 második felében szűnt meg, mivel nem sikerült a minimum 9 fős létszámot biztosítani a gondozottak terén. Igény továbbra is lenne néhány fő részéről.

A nem a településen lévő egészségügyi szolgáltatásokat a falugondnoki szolgálat igyekszik elérhetővé tenni. Amennyiben betegszállító nem vehető igénybe, vagy kényelmetlen, a falugondnoki autó rendelkezésre áll. Szintén a falugondnok szerzi be heti két alkalommal a gyógyszereket, és viszi házhöz, nagy segítséget nyújtva így főleg az idősoknek.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen nyilvános községi könyvtár létezik. Kevés a nyugdíjas beiratkozottak száma, és ők sem személyesen látogatják a könyvtárat, hanem egy megbízott, és még aktív fiatal nyugdíjas kölcsönöz számukra. Színház, mozi, zenei programok, kiállítások legközelebb Veszprémben és részben Tapolcán található. Felmérésem alapján egy olyan nyugdíjas van, aki az idei évben színházbérlettel rendelkezik (a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara révén vásárolhatott egy családtagján keresztül kedvezményes bérletet). A fiatalabb nyugdíjasok közül családtagok révén egy-két fő jut el kulturális rendezvényre. Igény lenne rá, szervezeten, kedvezményes áron.

c) idősok informatikai jártassága

Saját, korábbi gyűjtőmunkám szerint a 65 év felettiek informatikai jártassága nagyon alacsony, és kevesen igénylik ezen terület kapcsán a képzést. A jelenlegi nyugdíjasok közül egy fő használja rendszeresen a Teleház számítógépeit és internet-elérhetőségét. 2012-ben, egy elnyert Leader-pályázat keretében terveztük alapfokú informatikai ismeretek oktatását nyugdíjasoknak, fiatalok bevonásával, de sajnos nem volt rá igény. A 2013 decemberében Kapolcson induló informatikai képzésre egy nyugdíjas jelentkezett.

6.4 Az idősoket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Konkrét, kidolgozott programok nincsenek. A falugondnoki szolgálat keretein belül minden lehetséges segítséget megkapják az idősok. Az új középületek már akadálymentesen épültek, épülnek. Ami ide sorolható, az a hagyományosan minden évben megrendezett nyugdíjas nap.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősok helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

Nyugdíjasok számára aktív, rendszeres időtöltés nincs	Klubok/ foglalkozások/ szakkörök szervezése időseknek igényfelmérést követően
---	---

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A történelem során eltérő korokban és eltérő helyeken újra és újra előkerült a testi és szellemi hiányokkal, fejlődési elmaradottsággal született emberekkel való foglalkozás kérdésköre. A XIX század tendenciái újra kedvezni látszanak annak az egyébként több ezer éves gondolatnak, hogy a sérült emberek olyan teljes jogú tagjai a társadalomnak, akik a többségi társadalom tagjainak gondoskodására szorulnak. Emberi méltóságukat mindig, minden körülmények között tiszteletben kell tartani. Nem csak feladatunk, hanem erkölcsi kötelezettségünk felkarolásuk, és a társadalomba való befogadásuk elősegítése.

A fogyatékoság, a valamiben való akadályozottság számos területen jelentkezhethet. A legerterjedtebb felfogás szerint fogyatékos személy: aki

- érzékszervi (különösen látás- és hallásbéli) és/vagy
- mozgásszervi és/vagy
- testi teljességét és/vagy
- értelmi képességeit

jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

Az Európai Unióban a fogyatékosággal élő emberek valamint a tartós egészségügyi problémákkal küzdők aránya eléri a 15%-ot. 2001. évi népszámlálási adatok alapján hazánkban a fogyatékkal élők száma 577 000 fő volt, ami az összlakosság 5.7%-át tette ki. A fogyatékkal élők aránya a kor előre haladtával egyre nő, így a 60 éven felüliek esetében közel 38%. Ez az arányszám nem tartalmazza a krónikus betegségekkel, és más súlyos egészségügyi problémákkal küzdők számát. A fogyatékoságot leginkább valamilyen tartós betegség idézi elő (43,3%-ban). A fogyatékos személyek 31,8%-a születése óta szenved fogyatékoságban”

A fogyatékosok társadalmi rétegének túlnyomó részét a mozgássérültek alkotják. A 2001. évi népszámlálás kategóriái szerint megállapítható, hogy a fogyatékos személyek közül legnagyobb arányt a testi fogyatékosok és a mozgássérültek képviselik együttesen (43,6%), - ekkor a mozgássérült emberek száma 251 560 volt -, míg az értelmi fogyatékosok aránya megközelítőleg 10%, a vakok és gyengén látók aránya 14,4%. Az egyéb fogyatékoságban szenvedők aránya az 1990. évi adathoz képest (6,7%) 21,6%-ra növekedett. Hallás-, beszédzavar-fogyatékoságban kb. 10%-uk szenved.

7.1 A településen fogyatékosággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során. A Fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

A településen fogyatékosággal élők létszámára, a fogyatékoság formájára és mértékére pontos adat nem áll rendelkezésre.

A településen fogyatékossgal élők létszámára, a fogyatékossg formájára és mértékére pontos adat nem áll rendelkezésre.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Településünkön kevés a foglalkoztatási lehetőség, a fogyatékkal élők számára is. Jelenleg nincs a településen csak fogyatékkal élőket, vagy megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató munkáltató. Az éppen épülő Agenda Natura Kft. foglalkoztat tervei szerint vakokat és gyengén látókat üzemében.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A településen nincs ilyenről tudomásunk.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A falugondnoki szolgálat, a családsegítő szolgálat mindenkor a fogyatékkal élők számára is rendelkezésre áll. A rövid ideig működő házi segítségnyújtást biztosító szolgálat úgyszintén. Ez utóbbira lenne igény, elégtelen létszám miatt megszűnt.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülő személy egy található településünkön.

Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személy nincs a településen.

A fogyatékkal élő személyek egészségi állapotából adódó hátrányok és többletkiadások leküzdéséhez, többféle támogatás vehető igénybe.

Magasabb összegű családi pótlék

A tartósan beteg, illetőleg súlyosan fogyatékos kiskorú, illetőleg a tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos nagykorú személy részére állapítható meg a magasabb összegű családi pótlék, melynek összege:

- A tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermeket nevelő család esetén 23.300,- forint.
- Tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermeket nevelő egyedülálló esetén a tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermek után 25.900,- forint,
- A saját jogon nevelési ellátásra jogosult tartósan beteg illetőleg súlyosan fogyatékos személy 20.300,- forint.

Fogyatékossgai támogatás

A fogyatékossgai támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére járó pénzübeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Fogyatékossgai támogatásra az a 18. életévét betöltött súlyosan fogyatékos személy jogosult, aki

- látási fogyatékos,
- hallási fogyatékos,
- értelmi fogyatékos,
- autista,
- mozgásszervi fogyatékos, vagy
- halmozottan fogyatékos és
- állapota tartósan vagy véglegesen fennáll, továbbá önálló életvitelre nem képes vagy mások állandó segítségére szorul,

- állapota kromoszóma-rendellenesség miatt súlyosnak vagy középsúlyosnak minősíthető, és állapota tartósan vagy véglegesen fennáll, továbbá önálló életvitelre nem képes vagy mások állandó segítségére szorul.

A támogatás havi összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (2013-ban 28.500,- forint)

- 65%-a (18.525,- forint): ha az igénylő látási, hallási, értelmi, vagy mozgásszervi fogyatékos, illetve autista,
- 80%-a (22.800,- forint): ha az igénylő halmozottan fogyatékos személy, vagy ha az igénylő látási, értelmi, vagy mozgásszervi fogyatékos, vagy autista, feltéve, hogy az önkiszolgáló képessége teljesen hiányzik.

Vakok személyi járadéka

2001. június 30-ig a 18. életévét betöltött erősen látáscsökkenő vagy vak személy részére a vakok személyi járadékát állapították meg. 2001. július 1-jétől új jogosult részére a vakok személyi járadékát nem lehet megállapítani, ez a támogatási forma beépült a fogyatékosági támogatásba.

Rokkantsági járadék

Rokkantsági járadékra jogosult a 18. életévét betöltött személy, ha 25. életévének betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80%-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett. Az ellátást legkorábban a 18. életév betöltésekor, de még a 25. életév betöltése előtt lehet igényelni. 2013-ban a rokkantsági járadék összege 33.300,- forint.

Közgyógyellátás

A szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapot megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentésére közgyógyellátási igazolvány adható ki.

A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező személy térítésmentesen jogosult a társadalombiztosítási támogatásba befogadott

- járóbeteg-ellátás keretében rendelhető gyógyszerekre - ideértve a különleges táplálkozási igényt kielégítő tápszereket is - gyógyszerkerete erejéig, (az egyéni gyógyszerkeret legfeljebb 12.000,- Ft, az éves eseti keret 6.000,- Ft)
- gyógyászati segédeszközökre, ideértve a protetikai és fogszabályozó eszközöket is, valamint azok javítására és kölcsönzésére, továbbá
- az orvosi rehabilitáció céljából igénybe vehető gyógyászati ellátásokra.

Közlekedési kedvezmény

A 102/2011.(VI.29.) Korm. rendelet rendelkezik a súlyos mozgáskorlátozott személyeket megillető közlekedési kedvezményeiről, amely alapján gépkocsi szerzési és gépkocsi átalakítási támogatást lehet megállapítani.

Személygépkocsi szerzési támogatás vehető igénybe

- a súlyos mozgáskorlátozott, illetve egyéb fogyatékossgal élő személy esetén a közúti járművek műszaki megvizsgálásáról szóló rendelet értelmében új járműnek minősülő személygépkocsi, vagy
- a súlyos mozgáskorlátozott, illetve egyéb fogyatékossgal élő személy esetén újnak nem minősülő, de legfeljebb öt éve forgalomba helyezett személygépkocsi, vagy
- a súlyos mozgáskorlátozott személy esetén segédmotoros kerékpárnak minősülő, három- vagy négykerekű jármű, kivéve a quad, vagy
- a súlyos mozgáskorlátozott személy esetén járműnek nem minősülő, sík úton önerejéből 10 km/óra sebességnél gyorsabban haladni nem képes gépi meghajtású kerekesszék vásárlásához.

A szerzési támogatás mértéke

- új járműnek minősülő személygépkocsi vásárlása esetén 900.000,- forint,

- a súlyos mozgáskorlátozott személy speciális igényeinek megfelelő műszaki feltételekkel rendelkező, újnak nem minősülő, de legfeljebb négy éve forgalomba helyezett személygépkocsi esetén a vételár 60%-a, de legfeljebb 600.000,- forint,
- segédmotoros kerékpárnak minősülő, három- vagy négykerekű jármű esetén a vételár 60%-a, de legfeljebb 600.000,- forint, vagy
- járműnek nem minősülő, sík úton önerejéből 10 km/óra sebességnél gyorsabban haladni nem képes gépi meghajtású kerekesszék esetén a vételár 60%-a, de legfeljebb 600.000,- forint.

Az utóbbi két esetben vételárnak a társadalombiztosítási támogatással csökkentett vételár minősül.

- Személygépkocsi átalakítás

Személygépkocsi átalakítási támogatás a személygépkocsinak

- a vezetés feltételeként külön jogszabály alapján előírt automata sebességváltóval, vagy más segédberendezéssel történő felszereléséhez, átalakításához, vagy
- a súlyos mozgáskorlátozott személy szállítását lehetővé tevő átalakításához, vagy a biztonságos szállítását szolgáló eszközzel való ellátásához nyújt hozzájárulást.

A személygépkocsi átalakítási támogatás mértéke az átalakítás költsége, de legfeljebb 90.000,- forint.

Parkolási Igazolvány

Parkolási igazolványra jogosult az, aki

- a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet alapján közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
- látási, értelmi, mozgásszervi fogyatékos, illetve autista,
- 2001. július 1-jét megelőzően vaknak, vagy
- a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékoságokról szóló rendelet szerint vaknak vagy gyengén látónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak, vagy autistának minősül,

és a minősítést szakvéleménnyel vagy szakhatósági állásfoglalással igazolja.

Személyi jövedelemadó kedvezmény

Az adókedvezményre jogosult a súlyosan fogyatékos személy. Az adókedvezmény az adóév első napján érvényes havi minimálbér 5 százalékának megfelelő összeg (személyi kedvezmény).

Gépjárműadó fizetése alóli mentesség

Adómentes a súlyos mozgáskorlátozott személy, a súlyos mozgáskorlátozott kiskorú, a cselekvőképességet korlátozó (kizáró) gondnokság alatt álló súlyos mozgáskorlátozott nagykorú személyt rendszeresen szállító, vele közös háztartásban élő szülő - ideértve a nevelő-, mostoha- vagy örökbefogadó szülőt is (a továbbiakban együtt: mentességre jogosult adóalany) - egy darab, 100 kW teljesítményt el nem érő, nem személy taxiként üzemelő személygépkocsija után legfeljebb 13.000,- forint erejéig.

Utazási kedvezmény

Fogyatékos személyek utazási kedvezménye	Kedvezmények a helyközi közlekedésben		Kedvezmények a helyi közlekedésben
	jegy-kedvezmény	bérlet-kedvezmény	bérletkedvezmény
	(vasúti személyszállítás, helyközi autóbusz közlekedés)		(helyi közúti közlekedés)
	[%]		[%]

vak személy	90	90	100
hallássérült személy	90	90	100
a magasabb összegű családi pótlékban részesülő gyermek, valamint a súlyosan fogyatékos személy	90	90	100
a magasabb összegű családi pótlékban részesülő gyermek, valamint a fogyatékosági támogatásban részesülő személy, a vak személy és hallássérült személy 1 fő kísérője	90	-	100

Utazási költségtérítés

A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló törvény szerint a fogyatékos gyermek korai fejlesztését és gondozását, fejlesztő felkészítését nyújtó intézmény igénybevételevel kapcsolatban felmerült utazási költségekhez támogatás jár.

Az utazási költségtérítés mértéke megegyezik az adott távon menetrend szerint közlekedő közforgalmú közlekedési eszközök igénybevételeire megszabott - a helyközi járatokon érvényes, a biztosított által igénybe vehető, a személyszállítási utazási kedvezményekről szóló jogszabályban meghatározott kedvezmény összegével csökkentett legolcsóbb díjtételű menetjegy árával. A hely-és pótjegyek árához nem jár utazási költségtérítés.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Részen megoldott. A 2010-ben átadott új orvosi rendelő mozgáskorlátozottak és látássérültek számára akadálymentesített. A Teleház mozgáskorlátozottak számára akadálymentesített, látássérültek részére részben – elsősorban infokommunikációs téren. A Polgármesteri Hivatal akadálymentesítése szabvány szerint nem megoldható mozgássérültek részére. A Kultúrotthon akadálymentesítése szintén nem megoldott, az önkormányzat anyagi lehetőségeit meghaladja a költsége.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A fogyatékos személy számára jogszabályban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést.

Mint ahogyan az előző pontban kifejtésre került a középületek akadálymentesítése csak részben megoldott. Főként a mozgásszervi fogyatékosok számára történt meg az akadálymentesítés a település közintézményeiben. A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítség feltételeit. Hiányosságok vannak, leküzdésük finanszírozási okokból nehéz. A falugondnok, mint személyi segítség, a fogyatékkal élők számára rendelkezésre áll.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Az önkormányzat által fenntartott épületekben – a polgármesteri hivatalt leszámítva – az akadálymentesítés megoldott. A helyi vállalkozásokról nincs információ, tudomásunk szerint senki nem foglalkoztat fogyatékkal élőket jelenleg. A már említett Agenda Natura Kft. uniós forrásból építi új telephelyét, ebből következően valószínűleg teljes körű akadálymentesítéssel fog rendelkezni.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Járda a településen nincs, a településen belül található buszváró mozgáskorlátozottak részére nehezen vehető igénybe, fizikai okokból akadálymentesítése nem megoldható.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Településünkön nincsenek fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Nem jellemző.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nincsenek beazonosított problémák.	Problémák beazonosítása.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Civil szervezet neve	A szervezet tevékenységéhez kapcsolódó közfeladat
„Vigántpetend Jövőjéért” Alapítvány	településfejlesztés, közművelődés
Polgárőr Egyesület Vigántpetend	közbiztonság
Kapolcs – Vigántpetend Községek Egészségügyi Alapítvány	egészségügy

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Kisebbségi önkormányzat nem működik a településen.

A helyi római katolikus egyházközséget az önkormányzat anyagilag támogatja. Az egyház temploma megújítását célzó kezdeményezéseket és pályázatokat az önkormányzat mindig támogatta. Az egyházi tulajdonú köztemetőt az önkormányzat működteti.

Az önkormányzat a településen működő civil szervezetek legnagyobb részét költségvetéséből anyagilag is támogatja, ha van rá keret.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Vigántpetend a monostorapáti körjegyzőség része, a többi településsel – különösen a Művészetek Völgye településeivel – jó partnerségi viszonyt ápol.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladatát Tapolca és környéke Kistérség Többcélú Társulása Balaton - felvidéki Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat látja el.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nem releváns.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nem releváns.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A for-profit piaci szereplők elsősorban a foglalkoztatás terén tudnak részt vállalni az esélyegyenlőségi feladatokban.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

Az esélyegyenlőségi program előkészítésének folyamatában nagy hangsúly helyeződött a minél szélesebb körű adatgyűjtés megszervezésére. Adatot szolgáltatnak, illetve tanácsokkal láttak el a HEP készítése során:

- Monostorapáti Közös Önkormányzati Hivatal
- polgármester, Vigántpetend
- körzeti orvos, körzeti ápolónő

A Helyi Esélyegyenlőségi Programot Vigántpetend Község Önkormányzatának Képviselő-testülete fogadja el, amely elérhető lesz a település www.vigantpetend.hu honlapján, így az érintettek megismerhetik a program részletes tartalmát, a tervezett intézkedéseket, így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Észrevételek tételére lehetőség van személyesen a Polgármesteri Hivatalban, a hivatal elérhetőségein.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A településen sok az adósságspirál által fenyegetettek száma	Pénzkezelési/ adósságkezelési tanácsadás
Gyermekek	Hasznos időtöltés biztosítása nem a megfelelő mértékben megoldott	A Teleház kapacitásának magasabb fokú kihasználtságával folyamatos délutáni programok biztosítása szabadidő hasznos eltöltésére és tanulásban való segítségnyújtásra
Idősek	Nyugdíjasok számára aktív, rendszeres időtöltés nincs	Klubok/ foglalkozások/ szakkörök szervezése időseknek igényfelmérést követően
Nők	Magas munkanélküliség a nők körében	Információk közvetítése nők részére a foglalkoztatást segítő programokon való részvételre
Fogyatékkal élők	Nincsenek beazonosított problémák.	Problémák beazonosítása.

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Pénzkezelési/ adósságkezelési tanácsadás	Családsegítő Szolgálat felelős: Varga Lajosné
Gyermekek	A Teleház kapacitásának magasabb fokú kihasználtságával folyamatos délutáni programok biztosítása szabadidő hasznos eltöltésére és tanulásban való segítségnyújtásra	-Önkormányzat, felelős: Marton Istvánné -Vigántpetend Jövőjéért Alapítvány, felelős: Nemoda István -kulturális közmunkás (ha van) -Teleház vezetője: Ács Szilvia -önkéntesek
Idősek	Klubok/ foglalkozások/ szakkörök szervezése időseknek igényfelmérést követően	-Önkormányzat, felelős: Marton Istvánné -Vigántpetend Jövőjéért Alapítvány, felelős: Nemoda István -kulturális közmunkás (ha van) -Teleház vezetője: Ács Szilvia -önkéntesek
Nők	Információk közvetítése nők részére a foglalkoztatást segítő programokon való részvételre	-Önkormányzat, felelős: Marton Istvánné -Járási Munkaügyi Hivatal
Fogyatékkal élők	Problémák beazonosítása.	-Önkormányzat, felelős: Marton Istvánné

Az intézkedési területek részletes kifejtése

I. Romák és/vagy mélyszegénységben élők

Intézkedés címe:	Pénzkezelési/ adósságkezelési tanácsadás
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A hátrányos helyzetűek és romák többsége adósságspirálba keveredett, vagy ennek lehetősége fennáll. Pontos számadatok nem állnak rendelkezésre, körülbelül 80-90%-ra tehető.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Adósságspirálból való kilépés elősegítése, pénzkezelés hatékonyabbá tétele. Rövidtávú cél: Pénzkezelési tanácsok elsajátítása Középtávú cél: személyi kölcsönök számának csökkentése Hosszú távú cél: adósságspirálból történő kilépés
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Családsegítő Szolgálattal Egyeztetés 2. Családsegítő Szolgálat előadássorozata a témában
Résztvevők és felelős	Önkormányzat: Marton Istvánné polgármester Családsegítő: Varga Lajosné Infrastruktúra: Teleház, Ács Szilvia
Partnerek	Családsegítő és Gyermejjóléti szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid: 2014. február 28. Közép: 2015. december 31. Hosszú: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutató: a programban résztvevők száma Dokumentáltság: fotódokumentáció, jelenléti ív Forrás: Önkormányzat, Családsegítő Fenntarthatóság: folyamatos képzések biztosítása

Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: Az érintettek nem vesznek részt a programon. Kockázat csökkenthető népszerű motiváló eszközökkel (vendéglátás a képzéseken).
Szükséges erőforrások	humán, minimális pénzügyi

II. Gyermek

Intézkedés címe:	A Teleház kapacitásának magasabb fokú kihasználtságával folyamatos délutáni programok biztosítása szabadidő hasznos eltöltésére és tanulásban való segítségnyújtásra
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen élő gyermekeknek kevés lehetősége van a hasznos időeltöltésre, illetve tanulásban segítség kérésére. A Teleház heti két alkalommal tart nyitva, a kb. 50 kiskorúból 10 látogatja rendszeresen.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Teleház nyitva tartásának bővítése, kapacitásának jobb kihasználása, több gyermek bevonása a programokba. <u>Rövidtávú cél:</u> A Teleház jelenlegi programjainak, lehetőségeinek népszerűsítése <u>Középtávú cél:</u> Teleház nyitva tartásának bővítése önkéntesek bevonásával <u>Hosszú távú cél:</u> A településen élő hátrányos helyzetű gyermekek 90%-ának bevonása a nem hátrányos helyzetűekkel együtt a Teleház nyújtotta szabadidős és felzárkóztató programokba
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Szórólapok készítése, terjesztése a jelenlegi lehetőségekről 2. Programokba, tevékenységekbe bevonható partnerek felkutatása 3. Programok kidolgozása a partnerekkel, önkéntesekkel 4. Nyitva tartás bővítése
Résztvevők és felelős	Önkormányzat: Marton Istvánné polgármester
Partnerek	Teleház: Ács Szilvia Családsegítő Szolgálat: Varga Lajosné Vigántpetend Jövőjéért Alapítvány: Nemoda István önkéntesek (koordinálásukért felelős: Ács Szilvia)
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid: 2014. február 28. Közép: 2015. december 31. Hosszú: 2016. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutató: Kibővített nyitva tartás, programokon résztvevők száma Dokumentáltság: jelenléti ív, fotódokumentáció, kidolgozott programtervek Forrás: önkormányzat, VJ Alapítvány, Teleház Fenntarthatóság: folyamatos tevékenységgel biztosítható

Kockázatok és csökkentésük eszközei	Humán- és anyagi erőforrás hiánya; csökkenthető pályázatokkal. Érdektelenség; csökkenthető előzetes igényfelméréssel a gyermekek és szülők körében.
Szükséges erőforrások	humán, pénzügyi

III. Idősek

Intézkedés címe:	Klubok/ foglalkozások/ szakkörök szervezése időseknek igényfelmérést követően
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nyugdíjasok hasznos időtöltése települési szinten nem megoldott; sok az egyedülálló nyugdíjas
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Nyugdíjasok számára programok, hasznos időtöltés szervezése Rövidtávú cél: Nyugdíjasok megszólítása Középtávú cél: Nyugdíjasok aktivizálása Hosszú távú cél: Különböző korosztályok együttműködése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Igényfelmérés az idős korosztály körében 2. Programokba, tevékenységekbe bevonható partnerek felkutatása 3. Programok kidolgozása a partnerekkel, önkéntesekkel
Résztvevők és felelős	Önkormányzat: Marton Istvánné polgármester
Partnerek	Teleház: Ács Szilvia Vigántpetend Jövőjéért Alapítvány: Nemoda István önkéntesek (koordinálásukért felelős: Ács Szilvia)
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid: 2014. május 31. Közép: 2015. december 31. Hosszú: 2016. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutató: Programtervek, programokon részt vevők száma Dokumentáltság: Igényfelmérő kérdőívek, jelenléti ívek, fotódokumentáció Forrás: önkormányzat, VJ Alapítvány, Teleház Fenntarthatóság: folyamatos tevékenységgel biztosítható
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: anyagi források szűkösek, pályázatok útján csökkenthetők.
Szükséges erőforrások	humán, pénzügyi

IV. Nők

Intézkedés címe:	Információk közvetítése nők részére a foglalkoztatást segítő programokon való részvételle
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Magas a főként alacsony képzettségű, fiatal, kisgyermekes nők munkanélküliségének aránya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	A célcsoport beintegrálása a munkaerőpiacra Rövidtávú cél: álláskeresői módszerek megismertetése a célcsoporttal Középtávú cél: piacképes képzési területek és elérhetőségeik megismertetése a célcsoporttal Hosszú távú cél: hatékony, piacképes álláskereső
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Célcsoportba tartozók kigyűjtése helyi kutatással és munkaügyi adatok felhasználásával 2. előadások, tréningek szervezése a Munkaügyi Hivatal bevonásával 3. naprakész adatbázis biztosítása a piacképes szakmákról
Résztvevők és felelős	Önkormányzat: Marton Istvánné polgármester
Partnerek	Tapolcai Járási Munkaügyi Hivatal Teleház: Ács Szilvia
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid: 2014. március 31. Közép: 2015. június 30. Hosszú: 2015. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutató: képzéseken résztvevők száma, elhelyezkedettek száma Dokumentáltság: jelenléti ívek, fotódokumentáció, Forrás: önkormányzat, Munkaügyi Központ, Teleház Fenntarthatóság: folyamatos tevékenységgel biztosítható
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Financiális gondok; pályázattal orvosolhatók.
Szükséges erőforrások	pénzügyi, humán

V. Fogyatékkal élők

Intézkedés címe:	Problémák beazonosítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nem ismerjük a fogyatékkal élőket és problémáikat

Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Rövidtávú cél: fogyatékkal élők és problémáik megismerése Középtávú cél: a feltárt problémák megoldására tervek készítése Hosszú távú cél: elkészült tervek megvalósítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. célcsoportba tartozók kigyűjtése helyi kutatással, szakhatóságok bevonásával 2. a feltárt egyének megkeresése, problémáik kiderítése 3. szakemberek bevonásával tervek készítése a feltárt problémák orvosolására 4. elkészült tervek megvalósítása
Résztvevők és felelős	Önkormányzat: Marton Istvánné polgármester
Partnerek	A feltárt problémák tükrében szakemberek, szakhatóságok.
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid: 2014. szeptember 30. Közép: 2016 december 31. Hosszú: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutató: feltárt személyek száma, tervdokumentáció Dokumentáltság: kérdőívek, jegyzőkönyvek Forrás: önkormányzat, szakhatóságok Fenntarthatóság: folyamatos tevékenységgel biztosítható
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A problémák nem ismertek, megoldásuk járhat komoly anyagi vonzattal. Orvosolható pályázati pénzek bevonásával.
Szükséges erőforrások	humán, pénzügyi

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményeségét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága

I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége

1	Pénzkezelési/adósságkezelési tanácsadás	A hátrányos helyzetűek és romák többsége adósságspirálba keveredett, vagy ennek lehetősége fennáll.	Adósságspirálból való kilépés elősegítése, pénzkezelés hatékonyabbá tétele.	EU-2020 Stratégia Nemzeti Reform Program Kistérségi Esélyegyenlőségi Program	-Családsegítő Szolgálattal Egyeztetés -Családsegítő Szolgálat előadás-sorozata a témában	polgármester, jegyző	2016. 12. 31.	-a programban résztvevők száma -előadások száma	-humán-erőforrás -technikai erőforrás (projektor, fénymásoló, számítógép)	-folyamatos képzések biztosítása -résztevők beszámolója a program eredményéről -Családsegítővel megállapodás
---	---	---	---	--	---	----------------------	---------------	--	--	--

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	A Teleház kapacitásának magasabb fokú kihasználtságával folyamatos délutáni	A településen élő gyermekeknek kevés lehetősége van a hasznos időeltöltésre,	Teleház nyitva tartásának bővítése, kapacitásának jobb kihasználása, több gyermek	EU-2020 Stratégia Nemzeti Reform Program Kistérségi Esélyegyenlőségi Program	-Szórólapok készítése, terjesztése a jelenlegi lehetőségekről -Programokba,	polgármester, jegyző	2015. 12. 31.	-Kibővített nyitva tartás, programokon résztvevők száma	-humán-erőforrás -technikai erőforrás -pénzügyi erőforrás	-folyamatos tevékenységgel biztosítható -pályázatok benyújtása
---	---	--	---	--	--	----------------------	---------------	---	---	---

	programok biztosítása szabadidő hasznos eltöltésére és tanulásban való segítségnyújtásra	illetve tanulásban segítség kérésére. A Teleház heti két alkalommal tart nyitva, a kb. 50 kiskorúból 10 látogatja rendszeresen.	bevonása a programokba.	égi Program .	tevékenységek be vonható partnerek felkutatása -Programok kidolgozása a partnerekkel, önkéntesekkel -Nyitva tartás bővítése					
--	--	---	-------------------------	---------------	---	--	--	--	--	--

III. A nők esélyegyenlősége										
1	Információk közvetítése nők részére a foglalkoztatást segítő programokon való részvételre	Magas a főként alacsony képzettségű, fiatal, kisgyermekes nők munkanélküliségének aránya	A célcsoport beintegrálása a munkaerőpiacra	EU-2020 Stratégia Nemzeti Reform Program Kistérségi Esélyegyenlőségi Program	Célcsoportba tartozók kigyűjtése helyi kutatással és munkaügyi adatok felhasználásával előadások, tréningek szervezése a Munkaügyi Hivatal bevonásával naprakész adatbázis biztosítása a piacképes szakmákról	polgármester, jegyző	2015. 06. 30.	-képzéseken résztvevők száma, - elhelyezkedettek száma	-humán-erőforrás -technikai erőforrás -pénzügyi erőforrás	-folyamatos tevékenységgel biztosítható -megállapodási szerződés a Munkaüggyel -megfelelő képzések biztosítása

IV. Az idősök esélyegyenlősége										
1	Klubok/ foglalkozások/ szakkörök szervezése időseknek igényfelmérést követően	Nyugdíjasok hasznos időtöltése települési szinten nem megoldott; sok az egyedülálló nyugdíjas	Nyugdíjasok számára programok, hasznos időtöltés szervezése	EU-2020 Stratégia Nemzeti Reform Program Kistérségi Esélyegyenlőségi Program	Igényfelmérés az idős korosztály körében Programokba, tevékenységek be vonható partnerek felkutatása Programok kidolgozása a partnerekkel, önkéntesekkel Programok megvalósítása	polgármester, jegyző	2015.12. 31.	Programtervek , programokon részt vevők száma	-humán- erőforrás -technikai erőforrás -pénzügyi erőforrás	-folyamatos tevékeny- séggel biztosítható -pályázatok benyújtása -igényfelmérés megismétlése későbbi időpontban -szükség esetén programok megújítása

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Problémák beazonosítása	Nem ismerjük a fogyatékkal élőket és problémaikat	fogyatékkal élők és problémaik megismerése	EU-2020 Stratégia Nemzeti Reform Program Kistérségi Esélyegyenlőségi Program	-célcsoportba tartozók kigyűjtése helyi kutatással, szakhatóságok bevonásával -a feltárt egyének megkeresése, problémaik kiderítése -szakemberek	polgármester, jegyző	2016 12. 31.	-feltárt személyek száma -terv- dokumentáció	-humán- erőforrás -technikai erőforrás -pénzügyi erőforrás	-folyamatos tevékeny- séggel biztosítható -pályázatok benyújtása -szakemberek bevonása

					bevonásával tervek készítése a feltárt problémák orvosolására -elkészült tervek megvalósítása					
--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

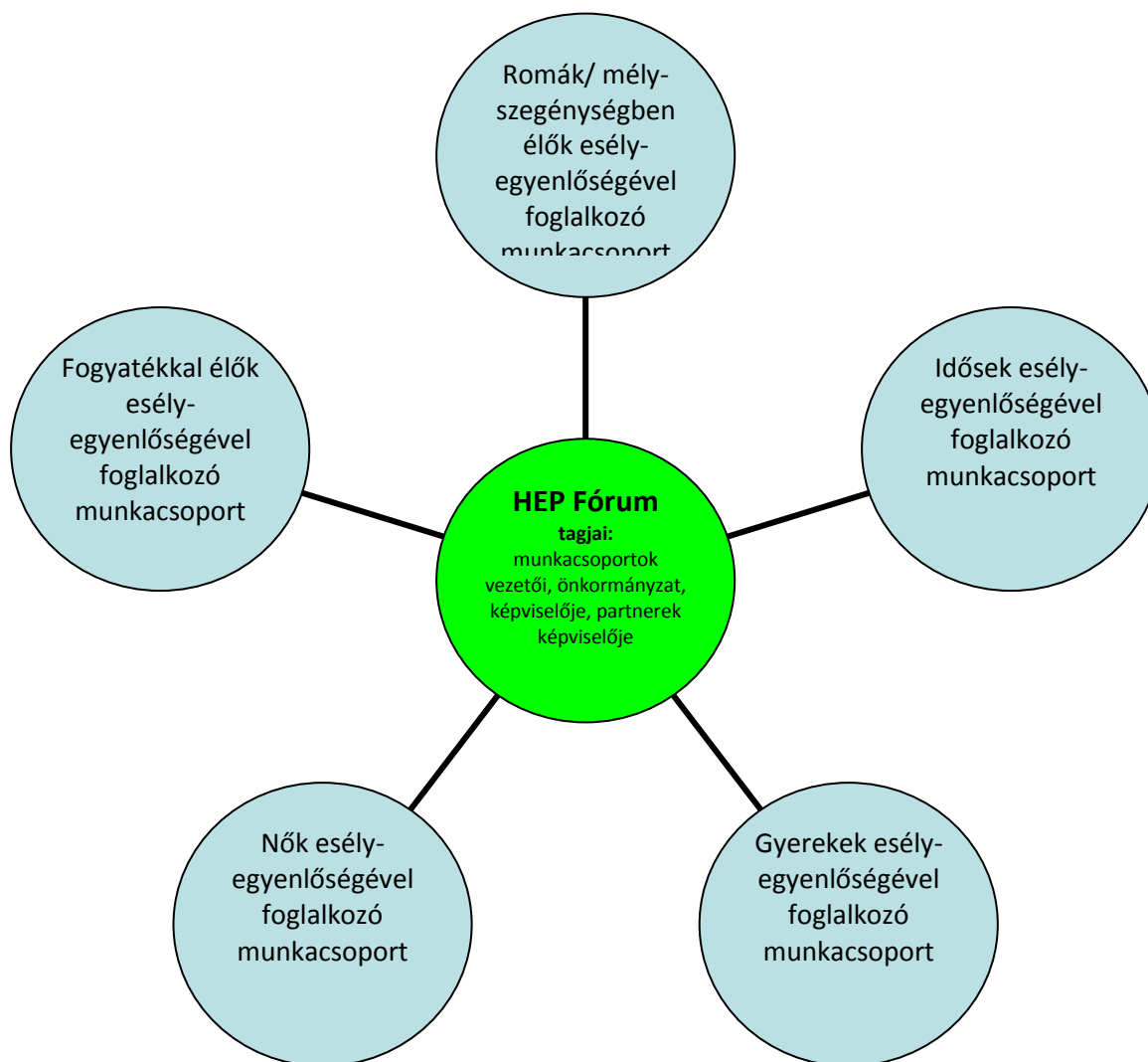
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente)

beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a mindenkori polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Vigántpetend község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Vigántpetend. község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 79/2013. (XII. 19.) Ökt. számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Vigántpetend, 2013. december 20.

Marton Istvánné
polgármester

A Vigántpetend Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Vigántpetend, 2013. december 20.

Marton Istvánné

Vigántpetend, 2013. december 20.

Takács Lászlóné

Vigántpetend, 2013. december 20.

Dr. Tóth József

Vigántpetend, 2013. december 20.

Lohn Kata

Vigántpetend, 2013. december 20.

Nemoda István

Vigántpetend, 2013. december 20.

Orsós József

Vigántpetend, 2013. december 20.

Pordán Katalin

Vigántpetend, 2013. december 20.

Némethné Sümegi Krisztina

Vigántpetend, 2013. december 20.

Varga Lajosné

Vigántpetend, 2013. december 20.

Ács Szilvia

HEP elkészítési jegyzék³

NÉV ⁴	HEP részei ⁵										Aláírás ⁶
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Marton Istvánné polgármester	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Takács Lászlóné jegyző	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Dr. Tóth József házi orvos	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Lohn Kata védőnő	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Nemoda István Vigántpetend Jövőjért Alapítvány elnöke	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Orsós József Polgárőr Egyesület elnöke	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	

³ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértéssel és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

⁴ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁵ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁶ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

Pordán Katalin Intézményvezető Balaton- felvidéki Szociális és Gyermekjóléti szolgálat	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Némethné Sümei Krisztina Szolgálatvezető Balaton- felvidéki Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat Támogató szolgálat	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Varga Lajosné Gyermekjóléti Szolgálat dolgozója	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Ács Szilvia TELEHÁZ vezetője	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	